

RAZVOJI NA KONFERENCI V LAUSANNE

Turška delegacija na mirovni konferenci je izjavila, da je treba razveljaviti vse eksteritorialne postavbe. — Boljševiška delegacija zastopana. — Cilji boljševikov se nič ne razlikujejo od ciljev turških nacionalistov.

Lausanne, Švica, 27. novembra. — Turški delegatje, ki so postali kaj prešerni tekom zadnjih štiriindvajsetih ur, so predložili danes svoje zahteve, tikajoče se teritorialnih privilegijev z ozirom na inozemce v turški državi. Dogovor, ki je bil sklenjen na seji turške poslanske zbornice v Angori, vsebuje vse zahteve, katere so predložili nacionalistični turški poslanci na konferenci, ki se je sestala v Lausanne.

V členu osmem tega dogovora se glasi, da potrebuje Turčija popolno neodvisnost za svoj narodni razvoj in da nasprotuje odločno vsem poskusom, da se ji stavi finančne ali pravosodne omejitve od katerekoli strani.

Konferenca, ki se je sestala tukaj, je mogoče največja od vseh, kar se jih je vršilo izza konference v Versailles. Glavna stvar te konference je zahteva turškega naroda, ki je prišla semkaj sprednja straža boljševiških delegatov, stost in neodvisnost.

Konferenca je doživela danes veliko presenečenje, ko je prišla semkaj sprednja straža boljševiških delegatov. Tej delegaciji načeljuje M. Rakovski, predsednik ukrajinske republike.

Kakorhitro je dospel semkaj, je izjavil M. Rakovski, da se zavzema sovjetska Rusija za vse, brez vsake izjeme, kar zahtevajo turški nacionalisti.

"Rusija bo zahtevala prosto pot skozi Dardanele, v čemur soglašajo z vsemi drugimi evropskimi državami.

Drinopolje, Tracija, 27. novembra. — Tagir bej, novi guverner angorske vlade, ki je ravnokar nastopil svojo službo, je izdal proklamacijo, v kateri se objavlja to določbo. Turške čete, katerim poveljuje on, so se polastile mesta brez vsakega odpora.

CLEMENCEAU BO LE MALO DOSEGEL

Francoski "tiger" ustraja pri svoji nalogi kljub bolj-
šim nasvetom, katere so
mu dali prijatelji.

Chicago, Ill., 27. novembra. — Georges Clemenceau, francoski "tiger", ki je vzbudil velik odpor s svojimi govori v New Yorku, je izjavil danes, da bo govorniki naprej ter izvedel svojo mislo neglede na kateregakoli človeka.

V senatu in poslanski zbornici so nastopili proti njemu in po vsej pravici. Opozicija proti njegovim izjavam ni izšla izključno iz republikanskih krogov, temveč tudi iz demokratičnih in razvrednega se je oglasila tudi angleška vlada, ki je javno protestirala proti njegovim izjavam.

— Jaz nisem prišel semkaj, da bi govoril, — je izjavil prejšnji francoski ministrski predsednik, ko je izvedel za vihar ogorčenja, ki se je dvignil proti njemu, kakorhitro je imel svoj prvi govor v New Yorku. — Nisem prišel semkaj, da pripovedujem prijetne stvari, — je rekel, — kajti moja glavna skrb je mir sveta.

NEMČIJA UPA, DA BO OUNO PROIZVEDEL SENZACIJO FINANČNIH RAZMER.

Berlin, Nemčija, 27. novembra. Cela Nemčija upa, da bo proizvedel kabinet dr. Cuna veliko finančno senzacijo, koje posledica bo ojačanje sedanje vrednosti nemške marke.

NOVI RAZVOJI V TURŠKEM VPRAŠANJU.

Carigrad, Turčija, 27. nov. — Glede turškega vprašanja so se sedaj postavili Angleži na ameriško stališče, soglasno s katerimi naj nima noben narod posebnih predpravice ter naj bodo vsa turška posestva enakomerno odprta svetovni trgovini vseh narodov.

SPLOŠNO POMANJKANJE MESA V NEMČIJI

Prebivalstvo Nemčije je v taki stiski, da je pričelo jesti meso psov in konj. — Kabinet Cuno-ja pred velikimi nalogami.

Berlin, Nemčija, 27. novembra. Kakšne so razmere glede prehrane nemškega naroda je razvidno iz poročila živilskega urada na Saškem, v katerem se glasi, da je bilo tekom zadnjih treh mesecev v javnih klavnicah zaklanih 1434 psov, 2471 konj ter 3334 glav goveje živine. Število glav goveje živine se manjša od dne do dne.

Stavka gledaliških igralcev v Berlinu se vedno bolj širi.

Bozra je bila tekom preteklih dveh dni tekom konca tedna zaprta, a kljub temu so sklepali kupčije, čeprav le privatno. V finančnih krogih so mnenja, da je sestava novega ministrstva ugodna za finančni in ekonomski položaj dežele. Cuno sam priznava, da je življenska doba njegovega kabineta odvisna od sodelovanja s socialističnimi strankami, ki so izjavile, da bodo sodelovale z novim kabinetom le v vprašanjih narodne važnosti, ne pa v vprašanjih, tikajočih se notranjih zadev Nemčije.

Hugo Stinnes, slavni nemški industrijalni magnat, je izjavil, da nima ničesar proti novemu kabinetu in da je glavna naloga njegove stranke povzdigniti Nemčijo na stališče, katero je zavzemala pred vojno.

TURKI SE BOJE BALKANSKE LIGE.

Carigrad, Turčija, 27. nov. — Turški delegatje, ki so prišli na mirovno konferenco v Lausanne, se ne boje toliko takozvanih velikih sil, ki predstavljajo Anglijo, Francijo in Italijo, pač pa najnovejšo balkansko zvezo, ki jim je delala še od nekaj pregledavice.

Turki se ne boje Anglije, Francije in Italije, a imajo strah pred Jugoslavijo, Bolgarsko, Rumunsko in Grško. Ta strah je glavni faktor, na katerega se zanašajo zavezniki v sedanjem položaju.

VELEKLAVEC J. OGDEN ARMOUR.

Slika nam kaže J. Ogdna Armoura, lastnika največje veleklavnice v Ameriki. Njegov namen je spraviti vse veleklavnice po deželi v eno organizacijo, ki bi popolnoma kontrolirala prodajo mesa. Kot delavei pravilno domnevajo, ne bo v tem slučaju meso nič cenejše.

ANGLEŠKI BANKIR ZA PRIZNANJE RUSIJE

Od stališča, ki ga bodo zavzele velesile napram Rusiji, bo odvisen mir Evrope in celega sveta.

London, Anglija, 27. nov. — Prvo dejanje nove angleške vlade v sferi inozemske politike bi moralo biti priznanje sovjetske vlade. — Tako je izjavil Sir Edward Mackay Edgar, slavni angleški bankir in predsednik Sperling Brothers, ko je imel pogovor s poročevalcem International News Service.

— V kolikor morem izprevideti jaz, — je rekel Sir Edward, — je Rusija glavni in vse nadkritujoči problem nove vlade. Kaj bo morali storiti z Rusijo? Od odgovora na to vprašanje je odvisen mir Evrope in varnost angleške policije v Indiji in po celi Aziji.

— Vse kaže, da nima za enkrat Anglija nikake politike z ozirom na Rusijo.

Če pa jo ima, je prav slična politiki prejšnjega ameriškega predsednika Wilsona napram Mehiki. Mr. Wilson ni hotel priznati nove vlade v Mehiki, ker ni odobraval njenega izvora. Posledica tega je bila, da se je kopala Mehika v krvi in da je vladala v deželi velikanska zmeda, ko bi ji dobro misleča roka lahko zopet pomagala na noge.

— Anglija dela sedaj isto napako glede Rusije. Ona ne odobrava boljševikov in vsled tega noče imeti z njimi nobenega opravka. To se pravi: — ona hoče sedeti z njih delegatmi na mednarodnih konferencah ter sklepati dogovore z njimi, tikajoče se trgovine, — a jih noče "priznati."

— Vse to je zelo slaba politika in angleška trgovina je pričela prihajati do spoznanja, da je vse prej kot zabavna. Urquhart dogovor nam nudi dober vzgled. — Dogovor ni bil odobren enostavno raditega, ker ne morejo vladarji Rusije prenašati načina, kako postopa z njimi angleški zunanji urad.

— Po mojem mnenju bi ne mogla nova vlada pričeti svojega poslovanja boljše kot da napravi konec bedastemu ter za angleško trgovino škodljivemu sporu z Rusijo kot obstaja.

STER BOJ GLEDE PREKLICA POSTAVE

Borba, ki se bo unela v Kansasu glede preklica industrijalne postave, bo izvanredno pomembna.

Kansas City, 27. nov. — Čelega industrijalnega sveta bodo obrnjene proti zapadu tekom meseca januarja in v glavnem na Topeko, kjer bo zakonodajna država Kansas odločila, če naj živi ali pogine sramotne smrti industrijalnih razsodilcev postava guvernerja Allena, koje namen je uravnati vse spore med kapitalom in delom.

Od izida tozadevne bitke v zakonodajni bo odvisen obstoj postave, katero imenujejo njeni nasprotniki "idealizem sanjača", ločim izjavljajo o njej njeni pristaši, da predstavlja rešitev vseh industrijalnih sporov in diference.

Jonathan M. Davis, demokrat, ki imenuje samega sebe "dirt farmerja" in ki je bil izvoljen novim guvernerjem Kansasa, bo skušal udeležiti obljube, dane pred volitvami, da bo namreč razveljavil postavbo. Guverner Allen, čeprav ne bo več v uradu, da bo uporabil ves svoj vpliv, da prepreči izločenje svojega najljubšega duševnega otroka iz zakonika države.

— Eno mojih prvih dejanj ko prvi eksekutivni uradnik Kansasa bo staviti predlog, da se razveljavi Kansas Industrial Court ter stavi na mesto kako manj drago ter bolj uspešno orodje za uravnavo industrijalnih sporov, — je izjavil Davis.

Politiki dvomi, če bo mogel Davis, edina demokratična zvezda na obzorju republikanstva, dobiti na svojo stran toliko glasov, da bo zagotovil razveljavljenje te postave. Kljub temu pa bo Davis poskušal storiti to, kajti izvoljen je bil na platformi, ki vključuje preklic te postave. Ta platforma mu je tudi zagotovila skoro solidno podporo delavstva v državi, organiziranega ali neorganiziranega. Ponošen na svojo zmago z veliko večino v državi, ki je skoro izključno republikanska in ki je izvolila tudi celi republikanski tiktet z izjemo guvernerja, je trdno sklenil boriti se z vsemi sredstvi za razveljavljenje te postave, kajti prepričan je da je bil

STRAŠNA MORILNA TRAGEDIJA V TENN.

Cela družina, obstoječa iz petih oseb, je bila umorjena. Morilec se je poslužil klada kot orožja ter zanetil nato požar, da skrije svoj zločin.

Bristol, Tenn., 27. novembra. — V zgodnjih jutranjih urah se je pripetil tukaj strašen zločin. Neznani morilec je uničil celo družino, obstoječo iz petih oseb.

Da zakrije svoj zločin, je morilec zanetil požar v hiši, v kateri je stanovala družina. Policija in požarna bramba sta razkrila trupla umorjenih še predno je o-genj izbrisal sled zločina.

Umorjeni so naslednji: W. S. Smith, Mrs. Smith, njih hčerka Delia, Mrs. Burchfield, nadaljna hčerka Smitha ter majhen sinček slednje; Charlie.

Bun Burchfield, mož zgoraj omenjene hčerke Smitha in oče maleda Charlie-ja, je bil aretiran ter pridržan v ječi brez jamščine.

Vse žrtve so bile tako grdo razbite, da skoro ni bilo mogoče spoznati njihlice. Morilec se je očividno poslužil topega orodja, najbrž klada.

Burchfield je bil aretiran pet in dvajset milj zapadno od tega mesta in policija pravi, da je skušal pobegniti. Privedli so ga nazaj ter odvedli v mrtvašnico, kamor so prinesli trupla umorjenih, potem ko so jih rešili iz gorčee hiše.

Burchfield je ostal popolnoma miren in hladan, ko so ga konfrontirali s trupli ljudi, katere je baje umoril na naravnost živalski način. Ko so ga odvedli nazaj v jejniško celico, je le mr-mral vase in nikdo ga ni razumel. Policijske oblasti so ga nato zadržavale več kot dvanajst ur, a tekom celega tega časa ni izustil niti besedice.

Policija trdi, da je Burchfield v soboto pretil, da bo poravnal račun s svojo ženo. Nekaj časa sta namreč živila ločeno in soglasno pričami, katere je zaslišala policija, je osumljeni izjavil, da bo "dobil" njo. S tem je se-se mislil svojo ženo.

Kakorhitro je bil zločin razkrit ter so oblasti prijele Burchfielda, je zavladelo v mestu velikansko razburjenje. Ljudske tolpe so se pričele zbirati in javno so pričeli govoriti, da bodo linčali domnevanega morileca. Oblasti so ukrenile vse potrebno, da zavarujejo javni red in da preprečijo odvedenje domnevanega morileca iz ječe ter njegovo linčanje.

Družina Smith je imela majhne prodajalno na State Street ter živila v ozadju te prodajalne. Tako prodajalna kot stanovanje družine sta zgorela do tal vsled zanetega požara, s katerim je hotel morilec zakriti sled svojega zločina.

GRŠKA JE TAKA KOT JE BILA NEKOČ.

Atene, Grška, 27. novembra. — Izza časov Aristotela in Temistokla se ni Grška niti malo izpremenila. Kot takrat stavljajo tudi sedaj pred sodni dvor vse o ne, ki so izgubili vojno. Če bi dotični zmagali, bi bili seveda največji narodni junaki.

izvoljen le vsled svoje opozicije proti tej postavi.

Njegovi republikanski nasprotniki pa izjavljajo, da je igrela vprašanje odprave industrijalne postave v Kansasu le majhno ulogo pri njegovi izvolitvi.

NAJBOLJ SUH KRAJ NA CELEM SVETU

V Drinopolju obešajo butlegarje. — Alah je velik in na njegov čast koljejo tele in cvne.

Drinopolje, Turčija, 27. nov. — Uveljavljenje popolne prohibicije je pomenjalo prvo odredbo, katero sa uveljavili Turki po svojem zmogoslavnem urodu v mesto, ki se je završil preteklega petka.

Odredba, ki je bila uveljavljena takoj po prihodu generala Tahir beja, novega guvernerja, je napravila na prebivalstvo precej neprijeten utis, a ker je bila pričakovana, so izginile vse opojne pijače iz restavracij in prodajalen še pred prihodom Kemalistov. (Soglasno z zadnjimi poročili iz Angore je določila turška nacionalistična vlada smrtno kazen za vsakega, ki bi zavžival opojne pijače.)

Velikanski banket, ki se je vršil v prazno obnovljenja turške vlade, je bil popolnoma suh.

Velika skupina zakrinkanih turških žena je šla Kemalistom nasproti izven mesta, da jih pozdravi. Na cesti, po kateri so korakali nacionalisti, je bilo postavljenih petnajst slavolekov z napiski, ki so se glasili v glavnem takole:

— Turek si je priporil svoje pravice s svojo lastno močjo.

Ko so vkorakale turške nacionalistične čete, so zaklali pri slavolekih veliko število ovnov in letet na čast Alahu, vsemogočnemu vladarju usod vseh mohame-lanskih narodov.

Takoj po svojem vkorakanju v Drinopolje je izdal novi guverner proklamacijo, v kateri se glasi, da je bila turška avtoriteta zopet uveljavljena v iztočni Traciji.

PURANI BODO DRAGI.

Kot ponavadi vsako leto so tudi izkoristili židovski prikupčevalci priliko ter poglani navzgor cene puranov ob priliki Zahvalnega dne, čeprav je trg dobro založen.

OSEMURNI DELAVNIK NA DANSKEM.

Kodanj, Dansko, 27. novembra. Postava, ki določa osemurni delavnik po celi Danski, je bila raz-

ŠE DVE LETI BODO VLADALI SUHAČI

Kot je položaj sedaj, ne bo mogoče izpremeniti Volsteadove postavbe pred potekom dveh let.

Washington, D. C., 27. nov. — V tukajšnjih prohibicionističnih krogih izjavljajo, da bo poteklo še precej časa, predno bodo izpremenjene sedanje prohibicijske postavbe, brez oziroma na izid zadnjih volitev, ki so pokazale, da je večina naroda proti sedaj veljavni Volsteadovi postavi. Tudi nasprotniki prohibicije izjavljajo, da nimajo niti najmanjšega upanja, da bi še tekom zasedanja kongresa izsilili modifciranje suhaških postav. Njih uspeh bo prišel šele tedaj, ko se bo sestal nov kongres, namreč po preteku dveh let.

Zagovorniki mokrote pa so prepričani, da bodo potem neprestane agitacije toliko pridobili, da bodo lahko izsilili razveljavljenje sedaj obstoječih prohibicijskih postav, vsled česar bi bilo zopet dovoljeno izdelovanje in prodaja piva in lahkih vin.

STRELA JE VZBUDILA "MR. TVECA".

Pariz, Francija, 27. nov. — V glavnem mestu Hrvaške, v Zagrebu, je umrl neki dobro znan in odlični posestnik, po imenu Lukič in družina s prijatelji vred se je zbrala v mrliški sobi, ko je naenkrat izbruhnil velikanski vihar. Grmelo je, bliskalo se in treskalo in naenkrat je udarila strela v hišo "zamlrega". Družina in sorodniki so se razpršili na vse strani.

Vrnilo so se domov šele po daljšem obotavljanju.

— No, kje pa ste bili? — je vprašal zamrl s presenečenim glasom. — Zakaj ste me pustili samega?

Člani družine so bili prestrašeni ter si pričeli mesti oči. Ali je bila to iluzija? Ne, bila je resnica. Električna sila je bila tako močna, da je vrnila telesu gibčnost in možganom zavest.

Tako vsaj se glasi v povestih, objavljenih v zagrebških listih.

širjena na leta 1924 in 1925, soglasno s poročilom, katero je pred par dnevi objavil državni urad za zdravstveno vzgojo.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj se bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron	 \$ 1.40	1,000 kron	 \$ 4.30
400 kron	 \$ 1.80	5,000 kron	 \$21.00
500 kron	 \$ 2.30	10,000 kron	 \$41.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir	 \$ 3.00	500 lir	 \$25.50
100 lir	 \$ 5.50	1000 lir	 \$50.00
300 lir	 \$15.60		

Za pošiljave, ki presegajo znesek dvestotisoč kron ali pa dvatisoč lir dovoljujemo po možnosti še posebni popust.

Vrednost kronam, dinarjem in litram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po cenah onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roka. Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu. Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

GLAS NARODA

(VENIAN DAILY)

Owned and Published by
Wendell Publishing Company
 (A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDEK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
 81 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA
 (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For 1934 Yearly Sub. \$5.00	For New York for 1934 Yearly Sub. \$7.00
For 1934 Yearly Sub. \$5.00	For New York for 1934 Yearly Sub. \$7.00
For 1934 Yearly Sub. \$5.00	For New York for 1934 Yearly Sub. \$7.00
For 1934 Yearly Sub. \$5.00	For New York for 1934 Yearly Sub. \$7.00

Subscription Yearly \$5.00

Advertisements on Agreement.

"Glas Naroda" izlazi vsaki dan izvanredno i u praznikih.

Dopisne ure posluje od 9.30 do 12.30. Dnevi naj se blagovestno po-
 šiljati po Money Order. Pri spremnosti kraja naročnika prošimo, da se nam
 tudi pružimo blagovestno namani, da hitro najdemo namovnika.

GLAS NARODA
 81 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
 Telephone: Cortlandt 2576

TRADES UNION LABEL COUNCIL
 NEW YORK CITY

REFERENDUM

V državi New York so izvolili governorjem Al Smitha, največ zastranega, ker je obljubil, da bo kmalo po svojem nastopu odredil, naj se vrši po celi državi splošno glasovanje glede prohibicije.

To bi bilo potrebno, in nekaj takega se mora zgoditi. Država New York, najmočnejša in največja po prebivalstvu, naj izreče svoje mnenje.

Do tega je prebivalstvo te države upravičeno, kajti, ko so v Washingtonu kovali nesrečni osemnajsti amendent, ni bilo vprašano za svet. Tudi Volsteadova postava je bila ljudstvu vsiljena. In vsiljene so mu bile vse tozadevne stranske postavke, ki so črn madež na toliko opevani ameriški zakonodajci.

Pri prihodnjih predsedniških volitvah bo baje Smith kandidiral za predsednika Združenih držav.

Če bo izvoljen na mokri platformi, bo to jasen dokaz, kakšno mnenje ima ameriški narod o prohibiciji.

Brezdvomno bodo dobili suhači večino pri glasovanju, ki se bo vršilo v državi New York. S tem pa se ni reče, da bo prohibicija mahoma odpravljena.

Newyorška zakonodaja bi zamogla v najugodnejšem slučaju odpraviti le državno takozvano Gage-Mullan postavko. Volsteadova postava je pa zvezna postava, katero more edino kongres preklicati oziroma omiliti.

Nehote se moramo vprašati, kakšen pomen bi imelo ljudsko glasovanje glede prohibicijskega vprašanja v državi New York.

V prvi vrsti bi pokazalo razpoloženje prebivalstva največje države napram prohibiciji.

Državna zakonodaja bi v tem slučaju apelirala na zvezni kongres ter zahtevala omiljenje postavke.

V drugi vrsti bi po proizvedlo glasovanje v državi New York velik vpliv na napredne prebivalce drugih držav.

Če bi se vršila taka glasovanja po vseh državah, bi se prohibicijska postava znatno omajala ter končno dospela tja, kamor spada.

Poleg tega bi pa imelo prebivalstvo tudi priliko, direktno izraziti svoje mnenje.

Prohibicijski fanatiki hočejo ta referendum preprečiti.

Oni vedo zakaj. Znano jim je namreč, da bi izgubili vso svojo moč, kakor hitro bi smeli in mogli ljudje povedati, kaj mislijo in nameravajo.

Dopisi.

Pittsburgh, Pa.

Ne dneva ne ure človek ne ve, kdaj ga nemila bela žena objame in odpelje v večnost.

To se je izkazalo dne 20. t. m. na 51 Butler St. zvečer, ko je po večerji vesel in prepevaje šel na sveži zrak rojak Frank Mohar. Na ulici ga je že bela žena čakala in objela. da se je zgrudil na tla in prišel se ž njo boriti. V bližini nahajajoči se stražnik je takoj priškolil na pomoč in ga odpeljal v prostor Petra Regine, da bi dobil še nadaljno pomoč. Ali bela žena je bila močnejša in po par minutah ga je odvela k večnemu počitku. Pokojni Frank Mohar je bil 71 let star. V Ameriki je bival 18 let in je bil več let že ameriški državljan. V celnem svojem življenju je bil vnet naprednjak. Pri vsakem začetnem delu napredka slovenskega naroda je bil prvi, da je priskočil na pomoč in vselej z večjo svoto pripomogel. Zavoljo tega mu je slov. pevsko društvo "Prešeren" zapelo žalostinko ter ga čuvalo zadnjo noč in tudi spravilo k večnemu počitku. S tem se je slov. pevsko društvo "Prešeren" izkazalo hvalnega svojemu najboljmu podporniku izza ustanovitve slov. pev. dr. "Prešerna". Ravno tako mu je izkazalo svojo zadnjo čast in zadnji pozdrav z vsem članstvom K. S. Doma za njegovo navdušenje do K. S. Doma, ko je prvi položil svoto \$100. Zatorej bodi Ti tuja zemlja rahla in v miru počivaj! Naprednemu članstvu boš v trajnem spominu.

Harrison City, Pa.

Kot sem že v zadnjem dopisu omenil, da se še oglasim, ko prikažem zopet nanese, pišem sedaj iz Harrison City, kamor mi je bliže iz Mecale in tudi bolj pri rokah kot v Claridgu. Ni pa vsled tega treba misliti, da bom bogve s kakšnimi novicami prišel na dan. Na nasajočih se na Slovence ni in ko bi tudi bile, bi ne pisal o njih. Delamo bolj po malem, ker pri nas je še zmiraj tista stara bolezen, da kar primanjkuje. Na Claridgu pa nekoliko boljši dela kot pri nas, toda ob plačilnih dnevih

smo pa vsi nekako priglani v koverta. Oni, ki bolj delajo in redno, imajo tudi svoje križe kot jih imamo mi. Tako se o tem ne homo prepirali.

Govorice, da se zopet vidimo na površju in z našim orožjem na "gabu", so nekoliko potihle. Vsak, kdor ima le trohico razuma, mora vedeti, da vse nič ne izda.

Strajkaj mesece in mesece in boš ravno tam kot si, razen če boš imel v kakih treh prodajalnih kaj pu- fa, če ti bodo hoteli še dati. Do sedaj smo se bili zadovolji pri enem ali dveh prodajalcah, ako bi pa bil strajk še dalj trajal, bi se bili morali pri štirih ali pa še več. Seveda bilo bi vse odvisno od našega kredita za nadaljni "pufl", kateri bi gotovo ne bil na visoki stopnji.

Tako veseli bodimo, da delamo, da nam ne bo treba prezebiti in biti za odveč, ker kamorkoli bi se kdo pokazal, bi se prežalo za njim. Ako bodo pa nas hoteli tu in tam pri- krajševati in še celo šikanirati, te- daj pa jim lahko poveste, da ko pride spomlad, bomo drugače go- vorili, ko bo nam zopet kukavica pela. Drugeče pa le potrpiamo še s kakšnimi neumnostmi. Sedaj je zima pred vrati, prazni želodci, še bolj pa naši žepi, če ne, se bomo sami od sebe na neljub način.

Kljub vsemu temu in drugim najdem se nekatere, katerim je še strajk všeč, če: "Sedaj po zimi jih bomo prikvintali ko potrebu- jejo premož, da bodo podpisali." Da, ko bi do tega prišlo, bi sami sebi podpisali, ko bi bilo že pre- pozn. Res lepa bi bila: drugi na- okrog bi vsi lepo delali in morda še nam rekli, bi strajkali. Ob kon- cu koncev bi pa nam kazalo kazati. Zelo dobro so naši premogari po- godili, ko so videli, kje da so, da so prišli za svoje orodje, ker ko bi ne bili, bi danes zmrzovali medtem ko bi se drugi mastili s puranom.

Tako je dosti o tem.

Kako so pa volitve izpadle, pa tudi nič ne vem. Kot se meni zdi, je bilo vse bolj klaverno. Vprašal sem tu in tam katerega, da kaj in kako. Ponavadi je bil odgovor: "Hudič in pa še volitve." Če je bilo povsod tako, naši nasprotniki niso imeli posebnih težav priti do svojih gnezd.

Zahvalni dan se približuje, kot vidim po "bučerjih" razobešeno razno dresirano perutnino. Še par puranov sem videl, kateri pa naj- brž niso namenjeni za nas reveže. Povzeli jim bodo oni, ki se bodo togu zahvalili, da jim je dal, ozi- roma so jim drugi dali, kar imajo. Dober tek jim! Za nas je dober krompir in repa.

Tako na svidenje ob priložno- sti, ko se zopet oglasim.

Ig. Žk.

Johnstown, Pa.

Zima se je že tudi tukaj začela oglašati. Mi se je pa nič kaj ne ve- selimo. Samo naši dopisniki ne bo- prav prišli. Sedaj boš imela še več prostega časa za pisanje. Le kar se tako naprej, saj dobro veš, da papir je nedolžen in da ga ne bo še tako kmalu zmanjkalo. Na dru- gi dopis ti tudi kaj lahko odgo- vorim, pa ker mi nisi ugodila, kar sem ti epomnil v zadnjem dopisu, se mi pa ne splača prazne slame mlati. Samo te ti povem, da se ti prav nič ne čudim, če imaš toliko za pisat po časopisih, čudim se ti le, ker nimaš še več, ker pišeš sa- mo to, kar ti drugi povedo. Jaz bi pa rajši videl, da bi vsaj nekoliko pisala, kar si se ti prepričala, s tem bi si veliko dela prikrajšala. Ra- vno danes ko to pišem, smo premu- fali majnarske kosti v drugi kraj. Ta novica bo ravno zate, boš ime- la vsaj en dokaz o naši skebariji.

Premogar.

Iz Jugoslavije.

† Marija knežinja Vojnović.

Dne 22. oktobra je umrla v Za- grebu v bolnišnici usmiljenih se- ster Marija knežinja Vojnović, mati pesnika Ive Vojnovića in po- litičnega historika dr. Luja Voj- novića. Pokojnica je bila rojena leta 1836. in je bila soproga dr. Koste Vojnovića, profesorja na zagrebški univerzi in dolgoletnega poslanca v hrvatskem saboru. Sta- novanje dr. Koste Vojnovića je bi- lo shajališče ilirskih prepovedov- cev Preradovića, Vuka Karadžića, Klaića itd. Marija Vojnović je mo- rala v svetovni vojni pobegniti v Italijo, a so jo tudi tamkaj zapli- ni internirali. Bila je osvobodena šele na energično intervencijo francoskega poslanika v Rimu, Barrereja, nakar je odšla v Fran- cijo, kjer je zbolela. Po ozdrav- ljenju se vrnila v domovino, a jo je dohitela smrt v Zagrebu. Tru- plo odlične rodoljubkinje so prepe- ljali v njeno rojstno mesto Du- brovnik v Dalmacijo.

Nova odredba vojnega ministra.

Iz Beograda se javlja: Ministr- stvo vojne in mornarice je izdalo novo odredbo, glasom katere se mora vsak moški, ki je državljan Jugoslavije in nad 13 let star, v slučaju potovanja iz enega kraja v drugega prijaviti vojaškemu ur- adu občine, iz katere se seli in v katero odhaja. Izvzeta pa so poto- vanja, če kdo namerava oditi iz enega kraja v drugega za manj nego 30 dni. Vsi oni, ki bi se pre- grešili proti tej naredbi, bodo v prvem slučaju kaznovani s disciplinarnim zaporom, v ponovnem slučaju pa bodo kot vojaški be- gunci kaznovani po zakonih voja- ško-kazenskega zakonika.

Nova sladkorna tvornica.

Kakor poročajo hrvatski listi, se namerava osnovati v Somboru nova tvornica sladkorja. Glavnica znaša 15 milijonov din. Z zidanjem se namerava pričeti takoj. Večja tvornica po to ne bo mogla biti, ker je glavnica premala.

Izplačevanje invalidnine.

Iz Beograda javljajo, da je fi- nančni minister na zahtevo mini- stra za socialno politiko dr. Žer- java naročil vsem pokrajinskim finančnim upravam, da takoj pri- čno izplačevati invalidno zaostale prejemke. V to svrhu je določen kredit 70 milijonov dinarjev.

Težkoče pri razmejitvi z Italijo.

Polkovnik Daskalović, član raz- mejitvene komisije z Italijo, je re-

GLAS NARODA, 28. NOV. 1922

Tako je dosti o tem.

Kako so pa volitve izpadle, pa tudi nič ne vem. Kot se meni zdi, je bilo vse bolj klaverno. Vprašal sem tu in tam katerega, da kaj in kako. Ponavadi je bil odgovor: "Hudič in pa še volitve." Če je bilo povsod tako, naši nasprotniki niso imeli posebnih težav priti do svojih gnezd.

Zahvalni dan se približuje, kot vidim po "bučerjih" razobešeno razno dresirano perutnino. Še par puranov sem videl, kateri pa naj- brž niso namenjeni za nas reveže. Povzeli jim bodo oni, ki se bodo togu zahvalili, da jim je dal, ozi- roma so jim drugi dali, kar imajo. Dober tek jim! Za nas je dober krompir in repa.

Tako na svidenje ob priložno- sti, ko se zopet oglasim.

Ig. Žk.

Johnstown, Pa.

Zima se je že tudi tukaj začela oglašati. Mi se je pa nič kaj ne ve- selimo. Samo naši dopisniki ne bo- prav prišli. Sedaj boš imela še več prostega časa za pisanje. Le kar se tako naprej, saj dobro veš, da papir je nedolžen in da ga ne bo še tako kmalu zmanjkalo. Na dru- gi dopis ti tudi kaj lahko odgo- vorim, pa ker mi nisi ugodila, kar sem ti epomnil v zadnjem dopisu, se mi pa ne splača prazne slame mlati. Samo te ti povem, da se ti prav nič ne čudim, če imaš toliko za pisat po časopisih, čudim se ti le, ker nimaš še več, ker pišeš sa- mo to, kar ti drugi povedo. Jaz bi pa rajši videl, da bi vsaj nekoliko pisala, kar si se ti prepričala, s tem bi si veliko dela prikrajšala. Ra- vno danes ko to pišem, smo premu- fali majnarske kosti v drugi kraj. Ta novica bo ravno zate, boš ime- la vsaj en dokaz o naši skebariji.

Premogar.

Iz Jugoslavije.

† Marija knežinja Vojnović.

Dne 22. oktobra je umrla v Za- grebu v bolnišnici usmiljenih se- ster Marija knežinja Vojnović, mati pesnika Ive Vojnovića in po- litičnega historika dr. Luja Voj- novića. Pokojnica je bila rojena leta 1836. in je bila soproga dr. Koste Vojnovića, profesorja na zagrebški univerzi in dolgoletnega poslanca v hrvatskem saboru. Sta- novanje dr. Koste Vojnovića je bi- lo shajališče ilirskih prepovedov- cev Preradovića, Vuka Karadžića, Klaića itd. Marija Vojnović je mo- rala v svetovni vojni pobegniti v Italijo, a so jo tudi tamkaj zapli- ni internirali. Bila je osvobodena šele na energično intervencijo francoskega poslanika v Rimu, Barrereja, nakar je odšla v Fran- cijo, kjer je zbolela. Po ozdrav- ljenju se vrnila v domovino, a jo je dohitela smrt v Zagrebu. Tru- plo odlične rodoljubkinje so prepe- ljali v njeno rojstno mesto Du- brovnik v Dalmacijo.

Nova odredba vojnega ministra.

Iz Beograda se javlja: Ministr- stvo vojne in mornarice je izdalo novo odredbo, glasom katere se mora vsak moški, ki je državljan Jugoslavije in nad 13 let star, v slučaju potovanja iz enega kraja v drugega prijaviti vojaškemu ur- adu občine, iz katere se seli in v katero odhaja. Izvzeta pa so poto- vanja, če kdo namerava oditi iz enega kraja v drugega za manj nego 30 dni. Vsi oni, ki bi se pre- grešili proti tej naredbi, bodo v prvem slučaju kaznovani s disciplinarnim zaporom, v ponovnem slučaju pa bodo kot vojaški be- gunci kaznovani po zakonih voja- ško-kazenskega zakonika.

Nova sladkorna tvornica.

Kakor poročajo hrvatski listi, se namerava osnovati v Somboru nova tvornica sladkorja. Glavnica znaša 15 milijonov din. Z zidanjem se namerava pričeti takoj. Večja tvornica po to ne bo mogla biti, ker je glavnica premala.

Izplačevanje invalidnine.

Iz Beograda javljajo, da je fi- nančni minister na zahtevo mini- stra za socialno politiko dr. Žer- java naročil vsem pokrajinskim finančnim upravam, da takoj pri- čno izplačevati invalidno zaostale prejemke. V to svrhu je določen kredit 70 milijonov dinarjev.

Težkoče pri razmejitvi z Italijo.

Polkovnik Daskalović, član raz- mejitvene komisije z Italijo, je re-

Peter Zgaga

Clemenceau hodi po Ameriki in pridiguje sovraštvo napram Nemčiji.

Poslušaj ga malokdo.

Poskajaj mu pa edinole tisti, katerim se cede sline po dobič- kih, ki jih je donasala svetovna vojna.

Jeklarski magnat Schwab ga vozi v svoji privatni kari po Ame- riki. To je izvanredno malenkost- no povračilo za usluge, katere mu je izkazal.

V New Yorku je predvečera- njem demonstriral petišoče Ir- cev zastran umora De Valerove- ga adjutanta.

Spopadli so se s policijo, in od- damih je bilo več strelcev.

V par dneh se bo pokazalo, kakšen upliv lahko izvaja Anglija na Ameriko.

Protest, ki bo prišel iz Londo- na v Washington, bo sveto pove- lje, kateremu se bo vladja Zdru- ženih držav brezpogojno poka- rila.

Prihodnji teden se bo poročil sedemnajstletni odstavljeni ki- talski cesar s šestnajstletno de- kllico, katere ni še nikdar videl.

Ker je fant še mlad, se je bo- še lahko nagledal, če mu Bog da zdravje in srečo.

Od nemškega kjerjara se niče- sar več ne sliši.

Med je drag na Holandskem.

Mussolini pravi, da bo razpu- stil parlament in da bodo pri pri- hodnjih volitvah izvoljeni sami fašisti v državno zastopstvo.

Če je bilo v Italiji mogoče, da je prišel Mussolini na krmilo, je v tej deželi še marsikaj druge- ga mogoče.

Bogokletstvo je, če se podpiše v Ave Mariji pod članek "Jezus Kristus" John C. Smole.

V isti številki Ave Marije je tudi C. M. Trunk objavil "Spomi- ne".

Spomini so lepa reč, če se člo- vek vsega spominja.

Bog ve, kako bi se mu zdelo, če bi kdo objavil nekaj spominov nanj.

V katerem veku živimo? V no- vem ali srednjem?

Jaz bi rekel, da v starem, kaj- ti v edinem (copyright) nabož- nem slovenskem listu v Ameriki sem čital zahvalo, v kateri je na- slednji odstavek:

"S hvaležnim srecem do Boga, kateri mi je na priprošnjo Marije Pomočnice z Brezja, Praškega Jezuška in bl. Male Terezije po- delil toliko moči, da upam pola- goma do popolnega okrevanja. Ko je po ponovni operaciji nastopila kriza, so zdravniki iz- javili, da zame ni nobenega upa- nja več. Kar ni prebregla zdrav- niša vednost, zmogla je Marija Pomočnica z Brezja, Praški Je- zušek in blažena Mala Terezija."

Jaz za svojo osebo napeto pri- čakujem poročila, kdaj bo ime- novana blažena Mala Terezija za prvo operaterko v newyorški Bellevue bolnišnici.

Jugoslavanska Katoli. Jednosta

Ustanovljena 1. 1898 Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 18th St., Cleveland, O.
 Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
 Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
 Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
 Blagajnik neizplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 848 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
 MOHOR MLADIĆ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
 FRANK SKRABEC, 4522 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 450, Ely, Minn.
 GREGOR J. FORENTA, Black Diamond, Wash.
 FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor.

VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
 PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
 JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
 ANTON CELARC, 528 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na pred- sednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišni- splevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavanska Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovonom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zlasti tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 5 člani ali članicami.

Moja žena — tvoja žena.

Življenje piše najlepše ali vsaj najpretnostnejše romane.

Čeh Doležal je l. 1917. utekel iz avstrijske armade na rusko stran. Tam se je seznil z rojakom Pšeničkom. Postala sta prijatelja. Pa je prišla boljševiška vlada. Zgrabili so Pšeničko in ga obsodili na smrt. Prijatelj Doležal ga je rešil, če in smrti ter pobegnil z njim iz Rusije domov. Mnogo sta pre- stala skupaj. Doležal je prišel v Prago k svoji mudi, lepi ženi, Pšenička pa se je vrnil v Ljubec. Kmalu pa je prišel Pšenička k Doležalu in ostal pri njem nekaj te- dnov. Nato je bil imenovan za taj- nika narodne socialistične stran- ke v Brnu ter je odpotoval tja.

Ze med prvim bivanjem Pšenič- ke v Pragi je Doležal začutil, da se mu je žena odtujila. Toda vzroka ni niti slutil. "Nekaj tu- jega, neznanega je stopilo med- naju, a nekaj tesnobnega, strašne- ga!" je pripovedoval kasneje.

A najhujše mu je bilo, ker je moral z bratom odpotovati v Ameriko. Zaradi kupčije. Vozni listek je ve- ljal 50,000 K. A dva dni pred od- hodom mu je žena zbolela. Poto- vanja pa ni mogel odložiti. Poslo- vil se je torej pri ženi in pri Pšenič- ki, ki je bil slučajno tudi v Pragi.

Iz Amerike je Doležal točno do- pisoval ženi ter ji pošiljal vsak mesec znatno svoto denarja. Toda ženini odgovori so bili kratki in vedno suhoparni. "Daleč od domovine, od drage žene in edine- ga otroka, tega angela, sem sko- raj umiral od nemira in koprne- nja. Potem je padla bomba." Pre- jel je namreč anonimno pismo: "Tvoja žena je prezgodaj rodila. Saj živi s tvojim prijateljem Pšeničkom!"

Doležal je takoj pisal, da se vr- ne. Žena mu je odpisala prijazo- se, oproščala in zatrjevala, da se le veseli njegovega povratka. In ko je Doležal došel na praški kolo- dvor, kdo ga je pričakoval? Žena s Pšeničkom! In oba sta se mu sme- jala...

Doležalu je upadlo sree. Videl je, da je ženo izgubil. Začel jo je rotiti, letal je za njo in Pšeničko. "Vrni mi ženo! S kakšno pravico si mi vzel ženo in otroka?" Pšenič-

nička pa je bil vsak dan mogoč- nejši v svoji sreči. Tudi iz Brna je pisaril ženi strastna pisma, dasi je imel pri sebi lastno ženo. Doležal pa je ljubil svojo ženo tako, da je bil končno zadovoljen z vsem, tudi s Pšeničkovim zakonsko družbo... Samo žena in otrok naj ostaneta pri njem, ki brez nju ni mogel ži- veti.

Toda Pšenička je postal posla- nec, velik gospod! Ošano je od- klanjal bivšega prijatelja: "Zdaj sem jaz tu! Daj se ločiti! Tvoja žena je zdaj moja žena!"

In poslanec narodnih socialis- tov je vzel Doležalovo ženo celo s seboj na kongres v Berlin. Ko se je v družbi narodnih socialis- tov vrnil v Prago, je Doležal ugo- varjal zopet: "Ali — saj vendar je moja žena?" — "Kaj me to briga!" je bil odgovor poslanca Pšeničke, ki je bil pač mnenja, da so tudi zakonske žene socializirane ter da se mora tudi na Češkem uvesti komunizem v zakonski po- stelji. "Žena je bila tvoja — zdaj pa ni več!" je še dejal Pšenička, učenec ruskih boljševikov, katerih ga je rešil Doležal... To je bilo končno tudi Doležalu preveč. Po- tegnil je iz žepa revolver ter ustrelil trikrat na Pšeničko in enkrat nase. Pšenička je obelzel na mestu mrtev. Doležal je moral v bolnico, kjer je bil ranjen. Po treh mesecih je prišel pred praške porotnike. Pri- šla je tudi žena. In pričala je zelo ugodno za moža! Mož se je jokal ves čas. Zagovornik je naglašal: "Poslanec morajo biti državlja- noni po svojem življenju vzor. Za- kon je najsvetejši; z razpadom zakona razpade država, družba, narod." — Poslušalci so mu plo- skali.

Porotniki so bili Doležalu pravi- nični in senat je obtožena popol- noma oprostil krivde. Samo zara- di prestopka patenta o noši orož- ja je dobil 48 ur zapora.

Tako se je zaključil drugi del romana. Tripovedali smo ga po praškem "Tagblattu". Kakšen bo tretji del — nadaljnje življenje zakoncev s hčerko —, je v oblasti usode...

Denar govori!

Varčujte in pripravljajte si s tem neodvisnost za Vašo starost.

Vložite Vaše prihranke v domač zavod, kateri Vam nudi neoporekljivo sigurnost in 4% obresti od Vaših vlog.

Vljudno ste vabljeni, da nam zaupate Vaše prihranke in pomnožite število vlagateljev, kateri imajo naložen svoj denar pri nas na

"Special Interest Account"

Uverjeni znate biti, da bodo Vaši dolarji v pravih rokah in boste glede njih sigurnosti lahko mirno spali.

Frank Sakser State Bank
 82 Cortlandt Street New York

Glavno zastopstvo:
 JADRANSKE BANKE

Propadajo v Avstrija.

Avstrijska krona gre isto pot kakor boljševiški rubelj. Trocky je rekel, da je treba denar uničiti, in potem da bo realizirana komunistična država, kjer ne bo več denar merodajen kot merilo v med sebojnem gospodarskem prometu, ampak delo. Zaradi tega je dal na prosto, da sme vsak ponarejati carske rublje. Seveda se nihče ni posluževal te pravice, ker bi ponarejanje več stalo, kakor so bili rublji vredni. Trocky je dosegel le polovico svojega cilja: uničil je vrednost rublja, denarja pa ni odpravil in danes računa Trocky ravno tako, kakor računata zastopnika velekapitalistov Lloyd George ali Poincaré. Praksa ga je privedla do prepričanja, da denar mora ostati kot vrednostno merilo v prometu in da se ne da nadomestiti z nobeno fikiro.

Avstrijska vlada, ni sicer proklamirala komunistične teorije, da je treba odstraniti denar, pač pa se je ravnala pri pobijanju vrednosti denarja približno po istih načelih kakor Trocky, Lenin in drugi. Postavila je princip da mora vsakdo toliko dobiti, da izhaja, ne glede na to, ali dela in koliko da dela. Avstrijska vlada se ni vprašala odkod bo jemala denar za pokritje stroškov in se ni brigala za to, koliko in kaj da producira avstrijski delavec, uradniki in nameščenci. Plaćevala je svojim nastavljenecem po tako zvanem indeksu, zahtevala je pa tudi od privatnega podjetništva, da se ravna po istih načelih.

Pred vojno so znašali povprečni dohodki vsakega državnega nameščenca po odbitku stanarine 128 zlatih kron, meseca septembra t. l. pa je plačala avstrijska vlada vsakemu nameščencu povprečno 133 zlatih kron, računano eno zlato krono za 15.000 a. K. Indeks je moral spraviti Avstrijo na rob gospodarskega propada in zato, ker ni skrbela istočasno, da bi delo vsakega posameznega nameščenca in delavca odgovarjalo njegovim plačam, in pa da številni delavci (nameščenci) odgovarja tudi obsegu dela. Vedno večje primanjkljaje je Avstrija krila z novimi bankovci od Avstro-ogrskih banke. Ogromna inflacija je naravno neprestano manjšala vrednost denarja, treba je bilo zopet povišati plače, zopet zajemati še večje vsote od Avstro-ogrskih banke in circulus vitiosus je v polnem razvoju. Ta proces se je v prvih letih po prevratu ponavljal rečimo vsakega pol leta, v začetku leta 1922. pa mesec, no, sredi leta 1922. 14dnevno, sedaj pa tedensko in še ni konca.

Veliki socialist Karel Kautsky oboja sistem indeksa in ga zasmehuje z besedami: Indeks nam ustvari paradiz, ko bo mogel, in nastopilo bo tako blagostanje, da bo vsak mogel vzeti, kolikor se mu bo izjubilo.

Avstrija ima sedaj 272.000 državnih uradnikov, nameščenecv in delavcev. Od teh odhaja na promet (železnica, pošta itd.) 151.000 na državna podjetja 24.000, na vojsko 22.000 ter na državno upravo 75.000. Pred vojno je imela Avstrija v državni službi 403.000 uradnikov, nameščenecv in delavcev. Po razmerju prebivalstva, ki je ostalo v sedanji Avstriji, bi smela Avstrija že takoj po zlomu obdržati v državni službi približno 100.000 oseb, ostale pa bi bila morala namestiti v privatne službe. Država ni zaposlila svojih nameščenecv tako, da bi korist, ki jo je imela od njih, odgovarjala izdatkom, oziroma plači nameščenecv. Skoro dve tretjini državnih nameščenecv je preveč. Ti nameščenci niso bili plačani iz državnih dohodkov, ampak plačevala jih je v bistvu Avstro-ogrška banka z novimi bankovci, ki se na milijarde tiskajo brez vsakega pokritja in jamstva.

Šele po štirih letih se je odločila avstrijska vlada izvesti občutne operacije. Po vojni je nametseto redukcije Avstrija pomnožila število svojega uradništva. Zbirala je pod svojim okriljem nositelje nemstva in vseh pokrajin, ki so se iznebile habsburškega jarma, v nadi, da jih bo v kratkem rabila proti odpadnim deželam.

Avstrijski zvezni kancelar dr. Seipel priznava sedaj napako in obljublja Svetu zveze narodov, da jo bo popravil. Obvezal se je, da denar odpusti iz državne službe do konca leta 1924. nič manj kot 30 odstotkov vseh nameščenecv. Žalostno je, da bo morala večina reduciranih nameščenecv oditi iz državne službe brez pokojnine. — Kako se bo ta zadeva uredila, še ni jasno.

Dr. Seipel se je nadalje obvezal, da bo zmanjšal državne izdatke, ki so preliminirani za prihodnje leto z zneskom 520 milijonov zlatih kron, do leta 1924. na 237 milijonov kron, tako da bi bil državni proračun z letom 1925. aktivni. Za to prehodno dobo pa bi dobila Avstrija od skupine držav, ki tvorijo poseben od Zveze narodov sestavljen konzorcij, predvsem od Anglije, Francije, Italije in Čehoslovaške posojilo v znesku 520 milijonov zlatih kron. Za to posojilo bi morala Avstrija zastaviti dohodke iz carine in monopolov, ter dobi generalnega komisarja, ki bo nadziral poslovanje z državnim denarjem. Avstrija je torej padla na isto stopnjo, kakor je bila nekdanj Turčija. V političnih krogih pa vkljub temu prevladuje mnenje, da Avstrija ne bo mogla držati obljub, ki jih je dala Zvezi narodov in da bo avstrijska krona šla isto pot kakor ruški rubelj.

Od hrvatske meje.

V noči 6. okt. se je utrgal oblak ter bil celo noč hud naliv. Dež je bil kakor iz skaf. Voda je napravila ogromno škodo. Najbolj prizadete so vasi Stari kot, Podplanina, Trava in Srednja vas. S polbreznih njiv je voda odnesla ostale poljske pridelke s pristajo vred to golega kamenja. Njive so bile tudi že presejane z ožimino. Dunes ni na njih ne setve ne prsti. Po dolinah stoji jezero, pod njimi pa krompir, zelje, repa, koleraba in hrnce. Ljudje do pasu v vodi. Šeje te pridelke. — Pa poglejmo k Čabranki. Ob izviru, na levem bregu stoji mlina. Voda mu je odnesla ves jež, pokvarila mlinska tolesa, napravila škodo v notranjosti mlina. Ubogi mlinar nima za napravo novega jeza ne svoje, za lesa ne vprožne živine. Edino strmo vozno pot, ki vodi iz Starega kota v Podplanino, je voda tako razkopala, da je podobna vodnemu jarku. Z dobro vprožno žirino ne moreš peljati po njej prazen voz. Na levem bregu Čabranke so njive. Ob bregu ne vidiš več risikovih vrh, dalje sadnega nasada. Voda je odnesla vse odtrgala več metrov njiv s pridelki vred. Ubogi kmet! Vse leto se je trudil od naga jutra do pozne noči, da bi si pridelal zelja in krompirja. Vse drugo slabo uspeva ali sploh ne rodi. V Starem kotu je posejal kmet 3 mernike ožime pšenice, pridelal je 2. To zopet letos posejal, pa mu je je voda odnesla s pristajo vred. Slaba letina, suša, in leti dvakrat slana, zaslužila rikarje, hrvatske šume zaprte, davčni vijak pa pritiska. Ubogo ljudstvo tarna: kaj bo, kaj bo!

Kmetje se pritožujejo.

Iz Trbovelj poročajo: Že večkrat smo se pritoževali čez naše zanemarjene občinske ceste. Sedaj se je nekaj popravilo, a le tam, kjer pelja proti Roči. Ker vsi plačujemo davke, naj bo tudi pri občinskih cestah enaka pravica! M. kmetje smo predlagali na občini, da se napravi občinska klavnicna. Gerent je to odбил najbolj na priogovarjanje mladega Roča, katerega oče je pač imel sree za kmete, a mladi nas pozna samo pri volitvah, ali pa da k njemu pit pride, tedaj še napravi kmeti bal, drugič pa nam nasprotuje. In vendar bi bilo s tako klavnico vsem pomagano, gospodarji bi dobili nekaj več za živino, delavci in gospoda, ki tako javka čez dragotno, pa bi imela ceneje meso, pomagano pa bi bilo tudi mesarjem, ki vedno kričijo, da imajo zbugo, pri tem pa zidajo nove hiše in kupujejo posestva, zato bi rad bil njihove zbuge marsikdo deležen!

Več kot brivske škarje so nepotrebnih stvari uničile uredniške.

ŽENA BIVŠEGA JUGOSLOVANSKEGA POSLANIKA

Te dni bo odšla v Jugoslavijo gos. Gručeva, žena bivšega jugoslovanskega poslanika v Združenih državah. Ona je rodom Amerikanka iz Clarksburga, W. Va. Poslanika Gručeva je nasledil Trešić-Pavičić.

Ship Subsidy Bill.

Kongres se je dne 20. novembra sestal v izredno zasedanje, in glavna točka dnevnega reda je takozvani Ship Subsidy Bill, t. j. zakonski načrt o podpiranju ameriške trgovske mornarice. V svoji poslanici Kongresu je Predsednik Harding toplo priporočil sprejem tega zakona. Ker je o tem zakonskem načrtu toliko govora in spora in je radi njega pričakovati živahen boj v Kongresu, ne bo odveč, da omenimo tu glavne točke tega zakonskega predloga, tem bolj ko se isti tudi živahno lotika interesov priseljencev.

Ta "bill" uvaja sistem podpiranja ameriške trgovske mornarice potom subvencij. Dodatno k temu predlaga se načrt za prodajno podporo ameriškim brodolastnikom v obliki plačil v gotovini in indirektno podporo v obliki oproščanja od davkov itd.

Kar se tiče prodaje vladnih ladij, zakonski načrt daje polno moč Shipping Board-u, da proda ladje brez oglašnja ali natečaja, ako pet članov Board-a to odobri. Kupeji imajo petnajst let časa za popolno plačilo kupnine.

Direktna podpora obstoji v subvenciji, izplačani v gotovini na podlagi obsega in hitrosti ladij. Subvencija naj znaša pol centa za vsako debelo tono in za vsakih sto nautičnih milj, ki jih preplujejo jadralnice; kar se pa tiče ladij na stroje, predlaga se subvencija, ki gre od ene desetine centa za vsako debelo tono in za vsakih 100 morskih milj glede parnikov, katerih hitrost znaša 12 morskih milj, do 2.10 centov glede onih, katerih hitrost znaša 23 milj ali pa več. To bi pomenjalo, da jadralnica od 10.000 ton, ki je preplula la pot od 5.000 morskih milj, bi dobila škodnino: 10.000 krat 50 krat pol centa, t. j. \$2.500; ravnostno velik parnik pa, katerega hitrost znaša 23 milj, bi za isto pot dobil: 10.000 krat 50 krat 2.10 centov, t. j. \$13.000. Za manjša ladije se ne izplačuje nikakršna subvencija; minimum je določen na 1.000 debelih ton za jadralnice in 1.500 ton za ladije.

Ta podpora se izplačuje ladiji za toliko milj vožnje le, dokler je v obratu kot trgovska ladija v privatni lastnini in je registrirana pod zakoni Združenih Držav. Subvencija se izplačuje le za vožnje v svrhu inostranske trgovine. Razum nekaterih izjem le ladije, zgrajene v Ameriki, imajo pravico do te odškodnine.

Dve tretine mostva, odštevišči častnike, morajo biti ameriški državljani, in ostala tretina najbodi sestavljena od oseb, sposobnih za ameriško državljanstvo.

Za prvo leto pa zadostuje, da je le polovica mostva sestavljena od ameriških državljanov, in za drugo leto le 60 odst. Na potniških ladjah se ta zahteva tiče le mostva na krovu in pri strojih.

Te podpore bi se izplačevale iz sklada, imenovanega "Merchant Marine Fund", ki naj se ustanovi v področju Treasury Departmenta. Ta sklad naj dobiva svoje prihode iz pristojbin, ki jih ladje morajo plačevati za vzdrževanje svetilnikov, nadalje desetih odstotkov carinskih dohodkov in iz svot, ki bi jih ameriške ladje drugače prejemale kot odškodnino za prevažanje pošte razum paketne pošte.

Indirektna podpora je predlagana v obliki davčnih olajšav. Tako je na pr. dobiček na ladjah preko 1.500 ton oproščen od dohodninskega davka za dobo devetih let, začeti od 1. 1921. To pa le pod pogojem, da brodolastnik investira dvakrat toliko, kolikor si je s tem prihranil na davkih, v gradnjo novih ladij v ameriških ladjedelnicah. Nadalje, vsaka oseba, ki je plačala prevoznino za blago, uvoženo v Združene Države na ameriških ladjah, sme odbiti 5 odst. te prevoznine od svojega dohodninskega davka.

Po treh letih, kar stoji ta zakon v veljavo, brodolastnik vpravičen od subvencije le v slučaju, da vsaj 75 odst. vse tonaje, ki jo on lastuje ali upravlja, pluje pod ameriško zastavo. Brodolastnikom se daje s tem dovolj časa, da se iznebijo svojih sedanjih interesov v inozemske ladije.

Zakonski načrt določa tudi ustanovitev posojilnega sklada (Loan fund) od 125 milijonov dolarjev za gradnjo novih ladij in opremljanje že-zgrajenih ladij. Posojila se dovoljuje do roka 15 let in nosijo obresti od 2 odst.

Pristojbina, ki jo morajo plačevati vse ladje, prihajajoče v ameriška pristanišča (takozvani "tonnage duties", t. j. taksa za vzdrževanje svetilnikov) se podvoji razum za manjša ladije.

Jako važna je določba zakonskega načrta glede privažanja priseljencev, pripuščeni v Združene Države, morajo priti sem v ameriških ladjah. Ako ta določba nasprotuje sedanjem mednarodnim pogodbam, naj predsednik Združenih Držav ukrene potrebno, da se to nasprotje odstrani. Ako pa nasprotja ni, naj predsednik izda proglas, v katerem navede rok kdaj naj stopi ta določba v veljavo. Do roka, navedenega v predsednikovi proklamaciji, ta določba bi ne omejevala prevažanja priseljencev in inozemskih ladij.

Narodnost prebivalstva ameriških vele mest.

San Francisco in Lon Angeles.

Ti dve vele mestu ob Pacifiku sta znana tekmeča za prvenstvo. Leta 1920 je mlajši Los Angeles prvič presegel starejšega San Francisco glede prebivalstva. Po ljudskem štetju od 1. 1290. ima Los Angeles 576.673 in San Francisco 506.676 prebivalcev.

Kar se tiče narodnosti prebivalstva, uradne statistike označajo materinsko samo takozvanega "foreign white stock", t. j. belokozcev, ki so serodili v inozemstvu ali pa rodili tukaj od tujerodnih starišev. Z drugimi besedami, statistike o materinskih jemljejo v poštev le prvo in drugo generacijo priseljencev; tujerodeci so klasificirani po svoji lastni materinski in njihovi otroci, o materinskih starišev.

Belokoznop rebivalstvo mesta San Francisco znaša 490.022. Percentualno se isto deli sledeče: čez 28 odst. tujerodeev, čez 37 odst. rojenih oseb, katerih stariši ali vsaj eden izmed roditeljev so bili tujerodeci, in nekaj čez 34 odst. rojenih Amerikancev, katerih obo roditelja sta se že rodila v Združenih Državah. Ves "foreign white stock" (tujerodeci in njihovi tukaj rojeni otroci) znaša 322.843.

Največjo skupino izmed teh poslednjih tvorijo po materinski: Angleži in Irci; za njimi sledijo postopno Nemci, Italijani, Francozi, Švedi in Španci.

Kar se tiče mesta Los Angeles, se 546.864 njegovega belokoznega prebivalstva deli takole: čez 20 odst. tujerodeev, skoraj 26 odst. tukaj rojenih od tujerodnih starišev in skoraj 54 odst. tukaj rojenih Amerikancev, katerih obo roditelja sta se že rodila v Združenih Državah. Foreign white stock mesta Los Angeles znaša torej le 252.406.

Izmed ten poslednjih prednjačijo po narodnosti Angleži in Irci, na ti sledijo postopno Nemci, Španci, Italijani, Švedi in Židje.

Kar se tiče Jugoslovanov v teh dveh mestih, statistika navaja veliko več Slovencev, kot Srbo-Hrvatov. Znano pa je, da je tam razmeroma malo Slovencev v primeri z Dalmatinci, ki so precej važen gospodarski faktor v teh mestih. Radi običajne zmešnjave glede slovenskih plemen in radi krivde ljudi samih, ki ne znajo ali nočejo točno navajati svojo materinsko, je v statistiki številno oseb srbsko-hrvatske materinskega strašno prikrajšeno.

Ljudsko štetje navaja v San Francisco:

Slovencev 2.054, od teh 1.291 tujerodeev in 763 tukaj rojenih; Srbo-Hrvatov 895, od teh 677 tujerodeev in 218 tukaj rojenih.

V Los Angeles pa:

Slovencev 1.270, od teh 805 tujerodeev in 465 tukaj rojenih; Srbo-Hrvatov 1.346, od teh 868 tujerodeev in 478 tukaj rojenih.

Elektriko bodo dobili.

Iz Devise Marije v Polju poročajo: Kakor se vidi, dobimo tudi pri nas kaj kmalu tako zaželjeno elektriko v občini. Združene papirnice so dobile pravico izrabiti vodno moč Ljubljanske na Fužinah, kjer se gradi že nad 2 leti jež, kolosalna stavba iz železa in betona, kateri bo zgradil celo Ljubljano, ter tako dal električno moč. Škoda sicer za romantičen naravn kamniti jež, kateri se je kazal posebno ob visoki vodi v vsej kraški prirodi. Ker pa se mora vse ukinito napreduku, tako tudi jež na Fužinah. Električne mreži bodo dovolj za papirnico v Vevčah ter za obe občini D. M. v Polju in Dobrunje. Električna bo velikega pomena za okolico, kjer je veliko obrtnikov, ki jo bodo izrabili. Počevala pa se bo tudi papirnica, kar se kaže, se postavi nova brusilnica za les, kjer bo zaposlenih dobilo kruh mnoge delavcev.

Za poplavljenе kraje.

Poslanec Brodar je osebno posredoval v ministrstvih za socialno politiko, šume in ruide ter gradjevine radi podpore poplavljenim krajem na Gorenjskem. Vsa ministrstva so obljubila izdatno pomoč.

Iz Slovenije.

Premestitev.

Iz Zagorja ob Savi poročajo: Kakor smo zvedeli iz rudniških krogov, bo v kratkem premeščen nadzornik inž. Kloc od tukajšnjega rudnika k rudniku v Rajhenburg. Bil je splošno priljubljen, želimo mu tudi na novem službenem mestu mnogo sreče!

Kmetijska šola na Gorenjskem.

"Kmetijski list" piše: V osrčju Gorenjske blizu starodavnega Kranja leži posestvo, ki danes vidno propada. To je graščina Brdo. Ko je prišla agrarna reforma na dan in je na novo oživela misel na gorenjsko kmetijsko šolo, takoj so se slišali tudi glasovi, da bi se s pomočjo agrarne reforme pridobilo te posestvo za tako željo priredkovanu kmetijsko šolo. Merodajni krogi so se začeli zanimali za to vprašanje in našli so, da je Brdo izmed nekaterih drugih objektov, ki so se ogledali, v tem omejenem načinu — je vsled prvi vrsti poklicano za namen take šole. Graščina Brdo ima po svoji legi in po svoji sestavi take prednosti, ki jih ne najdemo pri žay, ki so se mu pri tem do zadobenen drugem gorenjskem veleposvestu. Razen tega je pa tudi zadnji čas, da pride ta zanemarjena graščina v prave roke, da se reši popolnega propada. Kar je namreč na tej graščini še lastnega gospodarstva, se vrši v znamenju neusmiljenega izžemanja, kar je v našem oddanega posestva, se posamezni zakupniki brez vsega nadzorstva molzejo tako, da je skrajni čas, da se to posestvo reši nadaljnega propadanja.

Najbolje bi se vprašanje Brda rešilo, ako bi se to posestvo pridobilo za kmetijsko šolo. Na ta način bi prišlo zopet v poklicane roke. Del posestva je že itak v rokah državne žrebnarne, ki ima na Brdu svoje pašno gospodarstvo in ki bi ga lahko obdržala tudi še zana prej.

Za kmetijsko šolo ima brdsko posestvo prednosti, kakor jih nimamo nobeno drugo posestvo na Gorenjskem. Ne le, da razpolaga z raznimi kulturami in z gozdom v najlepši in najugodnejši legi, ima tudi v grajskem poslopju toliko prostora, kakor ga ni najti na nobeni drugi graščini. Seveda bi trebalo nekaterih poprav in nekaterih prezidav, toda vse to bi se dalo izvesti s primeroma malimi stroški.

Važen pogoj za obrat take šole je tudi voda, s katero je ta graščina tako preskrbljena, da ji ne manjka ne studenčnine, ne tekoče vode. Tudi sta dva velika ribnjaka zadaj za gradom. Razen tega so tukaj podani vsi drugi pogoji, ki so merodajni za tak zavod. V nesposredni bližini se nahaja vas Predošnje iz župnijsko cerkvi in ljudsko šolo, take da je vsa lega v tem pogledu naravnost idealna in da nudi tudi nekaj učenih moči za šolo. V Predošlju je nadalje združena mlekarica. Razen tega se ima z ondotnimi vodnimi silami napraviti v kratkem elektrarna, ki bi dajala šoli potrebno luč.

Velika vredna je pa tudi bližina trgovskega mesta Kranja, ki leži na glavni železniški progi in je glavna postaja tudi za progo Tržič. Kranj je sedež najvažnejšim uradom in gimnaziji. Posebej moramo omeniti sedež gozdarskega tehnika, ki je taki šoli neobhodno potreben zaradi pouka v gozdarstvu. Z bližino mesta Kranja je šola pristepna tudi vsem interesentom takega zavoda, teko da bi bila za obiske, razne učne tečaje itd. bolj pri rokah kot kako drugo posestvo, ki bi moglo priti v poštev za tako šolo.

Na Gorenjskem nimamo danes posestva, ki bi interesentom kmetijske šole bolje odgovarjalo, kakor posestvo na Brdu. Grajsko poslopje ni zidano za šolske namene, je res, in tega tudi pri drugih graščinah iskati ne moremo, ki bi šle v tem slučaju v poštev, toda ravno tako je res, da primernejšega grajskega poslopja za šolske prostore ne najdemo na nobeni drugi graščini na Gorenjskem. V tej graščini ni le dosti prostora, ampak v njej so tudi prostori, ki se dajo prav dobro razdeliti za potrebe take šole, za učne prostore, spalnice, za stanovanje učiteljev itd.

Edino gospodarsko poslopje je v slabem stanju in bi se moralo v nekaj letih preurediti in popraviti. Danes je Brdo v rokah lastnika, ki mu manjkajo vsi potrebni pogoji za dobro gospodarstvo. Ako

ima agrarna reforma še kaj pomena in kaj moči, naj se saj v tem slučaju zgane in izkaže! V tem slučaju je treba, da se to usmiljeva vredno posestvo reši sedanjega stanja. V državnem interesu je, da se to zgodi. Naša gorenjska stran potrebuje kmetijske šole, na katero čakamo že več kot 20 let, in danes nimamo ugodnejše prilike zanjo kakor je graščina Brdo, pod posegom seveda, če nam je sploh še računati na graščino, ki bi se imela in mogla potom agrarne reforme in iz državnih interesov pridobiti za take občekoristne namene, kakor je kmetijska šola za planinski del naše dežele.

Smrtna kosa.

V St. Vidu nad Ljubljano je 21. okt. umrl Blaž Zabret, lastnik tovarne lanenega olja v Britofu pri Kranju. Majhno podjetje — ročno izdelovanje lanenega olja po starih objektih, ki so se ogledali, v tem omejenem načinu — je vsled svoje silne pabietnosti razširil v eno največjih tovarn za laneno olje v Jugoslaviji. Ogromnih te prednosti, ki jih ne najdemo pri žay, ki so se mu pri tem do zadobenen drugem gorenjskem veleposvestu. Razen tega je pa tudi zadnji čas, da pride ta zanemarjena graščina v prave roke, da se reši popolnega propada. Kar je namreč na tej graščini še lastnega gospodarstva, se vrši v znamenju neusmiljenega izžemanja, kar je v našem oddanega posestva, se posamezni zakupniki brez vsega nadzorstva molzejo tako, da je skrajni čas, da se to posestvo reši nadaljnega propadanja.

Najbolje bi se vprašanje Brda rešilo, ako bi se to posestvo pridobilo za kmetijsko šolo. Na ta način bi prišlo zopet v poklicane roke. Del posestva je že itak v rokah državne žrebnarne, ki ima na Brdu svoje pašno gospodarstvo in ki bi ga lahko obdržala tudi še zana prej.

Za kmetijsko šolo ima brdsko posestvo prednosti, kakor jih nimamo nobeno drugo posestvo na Gorenjskem. Ne le, da razpolaga z raznimi kulturami in z gozdom v najlepši in najugodnejši legi, ima tudi v grajskem poslopju toliko prostora, kakor ga ni najti na nobeni drugi graščini. Seveda bi trebalo nekaterih poprav in nekaterih prezidav, toda vse to bi se dalo izvesti s primeroma malimi stroški.

Važen pogoj za obrat take šole je tudi voda, s katero je ta graščina tako preskrbljena, da ji ne manjka ne studenčnine, ne tekoče vode. Tudi sta dva velika ribnjaka zadaj za gradom. Razen tega so tukaj podani vsi drugi pogoji, ki so merodajni za tak zavod. V nesposredni bližini se nahaja vas Predošnje iz župnijsko cerkvi in ljudsko šolo, take da je vsa lega v tem pogledu naravnost idealna in da nudi tudi nekaj učenih moči za šolo. V Predošlju je nadalje združena mlekarica. Razen tega se ima z ondotnimi vodnimi silami napraviti v kratkem elektrarna, ki bi dajala šoli potrebno luč.

Velika vredna je pa tudi bližina trgovskega mesta Kranja, ki leži na glavni železniški progi in je glavna postaja tudi za progo Tržič. Kranj je sedež najvažnejšim uradom in gimnaziji. Posebej moramo omeniti sedež gozdarskega tehnika, ki je taki šoli neobhodno potreben zaradi pouka v gozdarstvu. Z bližino mesta Kranja je šola pristepna tudi vsem interesentom takega zavoda, teko da bi bila za obiske, razne učne tečaje itd. bolj pri rokah kot kako drugo posestvo, ki bi moglo priti v poštev za tako šolo.

Na Gorenjskem nimamo danes posestva, ki bi interesentom kmetijske šole bolje odgovarjalo, kakor posestvo na Brdu. Grajsko poslopje ni zidano za šolske namene, je res, in tega tudi pri drugih graščinah iskati ne moremo, ki bi šle v tem slučaju v poštev, toda ravno tako je res, da primernejšega grajskega poslopja za šolske prostore ne najdemo na nobeni drugi graščini na Gorenjskem. V tej graščini ni le dosti prostora, ampak v njej so tudi prostori, ki se dajo prav dobro razdeliti za potrebe take šole, za učne prostore, spalnice, za stanovanje učiteljev itd.

Smrtna nesreča.

Dne 17. oktobra je peljal Martin Boršič s svojim hlapcem Jožefom Zupanom voz blodov iz Poljske proti Savi. Na klanec pod poljsko cerkvi je prišlo vozu nasproti več otrok, kateri so se iz šole vračali. Otroci so se vozu ukanili v breg, pri tem je spodrsnilo Sletni Amaliji Povše iz Zgornjih Tep, ki je padla pod voz. Zagnje kolo ji je šlo čez prsa. Deklica je bila takoj mrtva. Pokopali so jo na pokopališču v Poljsku.

Nove zvonove so dobili

V Spodnjem Beniku pri Cerkljah in v Sv. Joštu pri Vrhniki.

Društveni dom so zgradili.

Z Brda poročajo: Tukaj smo prav pogrešali primerneje prostora za kakke shode in sestanke. Pa so spomladu moške napregli, fantje pa si rokave zavili, in delo je šlo veselo izpod rok, dokler ni stal dovršen Društveni dom. Dne 10. septembra ga je blagoslovil kanonik in dekan iz Moravé, fantje pa so se lepo izkazali z javno telovadbo in veselo prireditvijo. V nedeljo dne 29. oktobra je bila prva predstava Domen v novem Domu.

Zakaj se Koledar tako dobro prodaja?

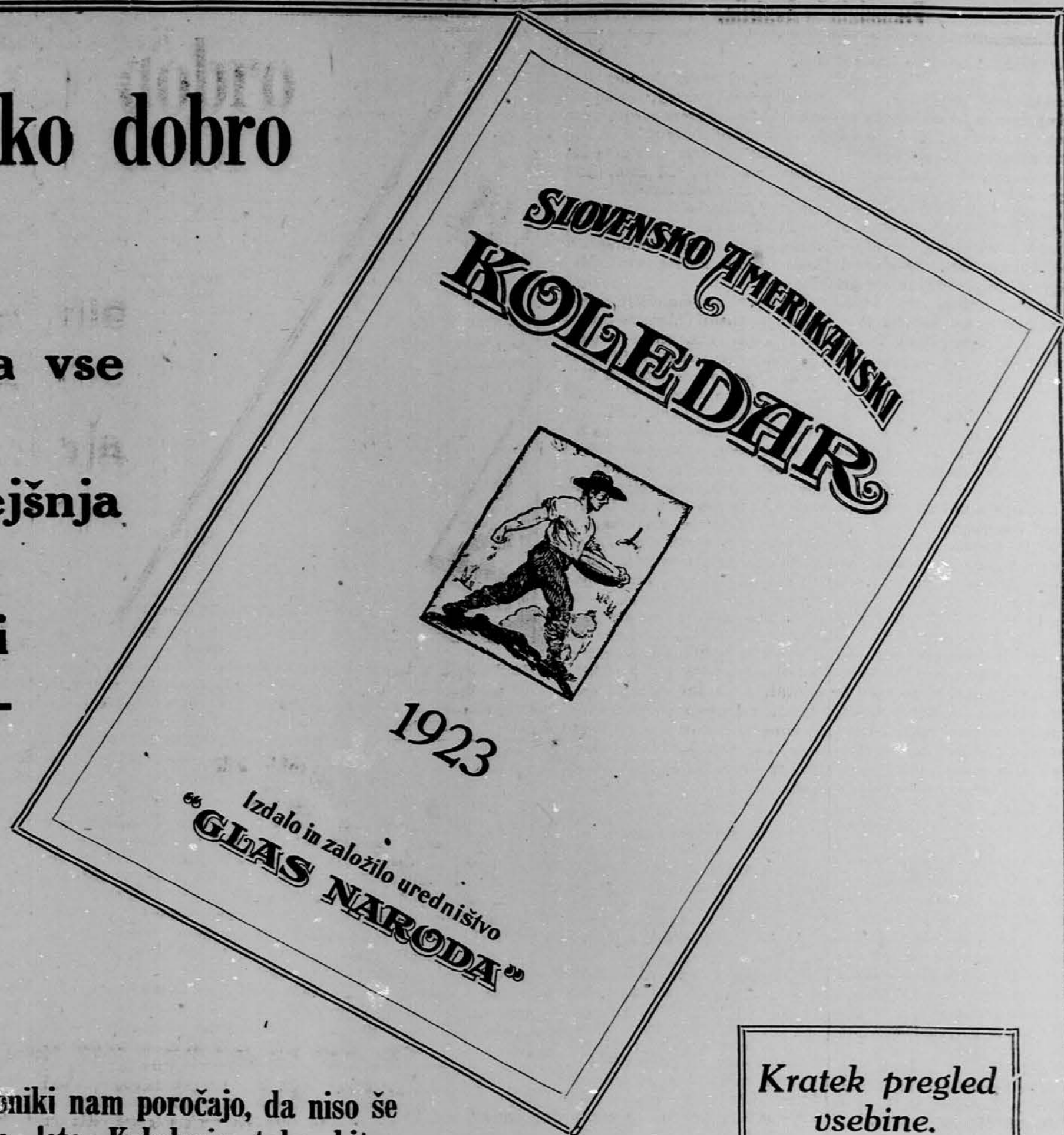
Ker glede vsebine presega vse dosedanje;

ker je bolj obširen kot prejšnja leta;

ker so prispevali vanj znani slovensko-ameriški pis-ci s svojimi prispevki;

ker ni nič dražji za Jugoslavijo kot za Ameriko.

Nobena slovenska hiša bi ne smela biti brez Koledarja.

Zastopniki nam poročajo, da niso še nobeno leto Koledarja tako hitro prodajali kot letos.

Večji in boljši Koledar za isto ceno.

Koledar vsebuje 194 strani z 47 umetniškimi slikami.

Glede lepih povesti, kratkih črtic, vsakovrstnih člankov iz zdravstva, naravoslovja, narodopisja, tehnike, šale, nasvetov za dom in gospodarstvo, velikih in krasnih umetniških slik presega vse dosedanje.

Naročite ga in se prepričajte.

Pošljite naročilo še danes.

Kratek pregled vsebine.

Večni koledar; Frank Oklešen: Slovenska sreča; Anton Terbovec: Na skrajnem zapadu; Deportacija, usoda slovenske družine v St. Louisu; Princezinja; Iz zgodovine Williamson okraja; Nepremagljivi Gavrilankar; Matija Pogorelec: Mgr. Jos. F. Buhu v spomin; Pozabljena mesta; Dr. Aleksander Graham Bell; Leap Frog; O jugoslovan-skem kralju in kraljici; Kdaj je bilo dobro na svetu?; Premogarska stavka; Dr. Jos. V. Grahek: Zdravstvo; Razne zanimivosti; Najbolj okrutni ljudje; Pavico-ljubna botra; Dr. Walter Rathenau; Kako zavarovati se pred strelo; Luč, barva in razpoloženje; Ali ribe slišijo; Kako postanejo vojne; Ali izhajajo človeška plemena od enega plemena?; Kitajska civilizacija; Vera v pravih časih; Človek v aravi; Kdaj bo svet res dober?; Stoletnica vlaka; Mimi Arko; Iz moje zbirke; Podgane; Borba proti moskitom; Inteligenca slonov; Smrt Michaela Collinsa; Problemi tehnike; Smrt Karola Habsburškega; Onesvečenje; Ustroj sovjetske federativne republike; Svet se je naveličal kraljev; Raznoterosti; Kosmične megle; Izpreminjajoče se in nove zvezde; Ali ženske res ljubijo mir?; Tvornica; Za smeh in kratek čas.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

Slovenska sreča. Spisal F. Oklešen.

MALU potem, ko je dospel na Ku-lee iz Brooklyna, Jim Slepce. so se zgodile nepričakovane reči. Prišel je semkaj, da bi srečo našel in tako po-množil svojo malo dedščino, ki mu jo je bil zapustil neki stric na drugem koncu visokega mosta. Toda prišel je v slabem času, ker sladkor je naskrat padel iz svojega visokega trona, ravno tako kot so padali maliki po indijskih vaseh, ko je Kristof Kolumb prvokrat obiskal ta biser Antiljev pred kakimi štiristo leti, s svojimi menihi poskritimi v obleki kristjan-skih vojakov.

Bil je to petek; ne vem ravno, če je bil tudi trinajsti dan meseca ali ne; ven-dar, če je bil, pa ni bil tako srečen kot pravijo nekateri ameriški Slovenci. Ne-kaka težka tožina je vladala po vročem zraku; niti listje na senčnih drevesih, ki rastejo na obeh straneh drevoreda Pra-do, od morja gori do Srednjega Parka, se ni gnilo. Cel dan smo zri na prestraše-ne obraze finančnih mož, kojih srca so se tresla pred viharjem, ki se nam je hitro bližal.

Da, vsi so se tresli pred viharjem, sa-mo Jim ne. Bil je to edini človek na Ku-bi, ki se je veselo bavil s svojo malo tr-govino kakor vsak dan, in se ni prav nič zavedal, da bi mu kaj pretilo. Pa tako smo Slovenci; še v peklu bomo ve-

sele zganje pili, če ga bo; če ga ne bo, ga bomo pa skuhal. Precej zarano zju-traj me je obiskal v uradu, in obraz mu je izgleдал srecen in vesel kakor še nikoli poprej, niti tistikrat, ko mi je bil usesa s peskom napolnil zadaj za šolo, kjer sva se strela zaradi kratkega krila, ki je le na lahko pokrivalo nedolžne nožice.

„Le poglej jih, Frank; kaj ne da so lepi?“ mi je dejal ko ni je pokazal polno pest pisanih čekov. „Ravno so mi blago dali moji kupovalci. Skoraj vse blago je prodano... še danes bom telegrafiral v New York po več blaga. Pa kako vesela bo Mary! Takoj pojdem na banko in jih zamenjam za ameriške dolarje.“

Kmalom potem, ko je Jim odšel, me je poklical po telefonu nek prijatelj ban-ke. „Tista velika banka na nasprotnem oglu od nas je ravno zapela vrata. Pa koliko izgube bo! To bo strašno“, je de-jal in obesil telefon. Hotel sem še več izvedeti, pa je gotovo že klical kakega drugega prijatelja, da bi mu naznanil ne-srečno novico. Mislim sem takoj o Jimu in njegovih čekih.

Jim se je povrnil prihodnji dan, in solze so mu padale iz oči. „Glej no, te hudiče, kar duri so mi v nos zaloput-nili. Trkal sem in trkal, pa mi niso ho-teli odpusti. Potem je prišel policaj in me je odgnal.“

Cena 40c

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt St., New York

Priloženo pošiljam \$....., za kar Vas prosim, da mi takoj pošljete izt. "Slovensko-Amerikanski Koledar" za leto 1923.

Ime
Naslov

IZ DNEVNIKA PREMOGARJA

Spisal Powers Hapgood, član U. M. W.

(Nadaljevanje)

Ta vlak je vozil le do Wehrum, par milj od Vintondale in izstopili smo tam. Številni možiki so ležali na travi v bližini postaje, in od teh sem izvedel, da je tukajšnji roj last Lackawanna Coal and Coke Company. Tudi ta naselbina je absolutna last kompanije.

"To naselbino lastuje kompanija bolj solidno kot pa Vintondale," je rekel eden teh mož. "Niti ene stvari ni v Wehrumu, z izjemo železniške postaje, ki bi ne bila kompanijska last. Ima tudi tri ali štiri policiiste, a ti niso tako natančni. Človek lahko pride sem in nikdo ga ne nadleguje, seveda razven če prične kaj takega kot organiziranje unije."

Tukajšnji roj obratuje le po en ali večer po dva dni v tednu, in prišel sem do spoznanja, da bi bilo brezkoristno poskusiti tukaj delo. To je neunijska majna in možje delajo za 72 pro tona in s skrajnim delavnim časom. Noben v skupini ljudi, s katerimi sem govoril, se ni po mojem mnenju dosti zanimal za unijonizem ter ni bil niti zanj, niti proti njemu. Kot večina drugih neunijskih mož, s katerimi sem se sestel, so se mi tudi ti zdeli preveč duševno leni, da bi razmišljali o tem vprašanju. Najbrž bi rajše imeli unijo kot pa bili brez nje, vendar pa so preveč leni, da bi razmišljali, na kak način bi jo mogli dobiti. Kadar roj obratuje, delajo, kadar pa roj ne obratuje, polegajo po travi, govore o stvareh, ki jih zanimajo ter neprestano pljujejo.

Nekaj časa pozneje sem se napotil ob tračnicah proti Vintondale. Čim bolj sem razmišljal o onem policistu, tembolj sem si želel, da me spodi iz mesta ali mi dela ovire, da lahko dobim na ta način več informacij glede njega. Zelo rad bi delal v Vintondale in vsled tega sem sklenil poskusiti formano pri rovu št. 2 kljub dejstvu, da mi je mladi deček, ki je iskal dela, povedal, da ga niso hoteli vzeti.

Izprehod, ki je trajal kake tričetrt ure, me je privedel nazaj v Vintondale, ravno par minut predno se je vrnil vlak iz Wehrum. Ko sem šel po glavni ulici naselbine, je prihajal proti meni policist.

"Dobil službo?" me je vprašal.

"Ne, še vedno jo iščem," sem odgovoril.

Ničesar več ni rekel, temveč odjahal naprej proti postaji. Šel sem skozi mesto do rova, kjer sem čakal nekaj časa rovskega formana v rovu št. 2. Ko je prišel, mi je rekel, da nima dela zame.

Jedel sem v majhni restavraciji in ker sem domneval, da nimam nobenega nadaljnjega opravka v Vintondale, sem se napotil po tračnicah proti Nanty-Glo, kajti nobenega vlaka ni bila par ur. V Natny-Glo sem vzel poulično karo v Johnstown, kjer sem sprejel pošto, napisal par pisem ter se nato odpravil s karo v Ebenburg. Malo po deseti uri sem zlezal v svojo posteljo v Revlocu, med fire bossom in zidom.

Četrtek, 18. avgusta.

Danes zjutraj sem se vrnil na delo v Revloc šaftu, čeprav sem sklenil predno sem šel navzdol, da bo to moj zadnji dan, kajti izvedel sem že dosti glede tega rova. Bos mi je dal danes tovariša, in še predno je minul dan, se mi je tako priljubil, da sem nerad odšel. Pisal se je Tom Platek ter je bil iste starosti kot jaz sam. Pet let je bil strojni kurjač na Pennsylvania železnici, — odkar je dosegel starost sedemnajstih let, — a bil je odpuščen s 1400 nadaljnimi na Conemaugh diviziji železnice. Rekel je, da je tretji na vrsti, da bo pozvan nazaj, ko bo začela železnica zopet klicati na delo kurjače. Poteklo pa bo še precej časa, predno bo poklican, kajti še danes kurijo lokomotive možje, ki so bili že strojevodje ter so bili potisnjeni na mesto kurjačev. Raditega se je Tom vrnil v rov, v katerega je vzel njegovo oče, ko je bil star enajst let. To delo se mu zdi veliko bolj naporno kot pa kuriti lokomotive.

Moj tovariš je ravno dokončal neki prostor in ta heading mu sploh ni ugal. Prišlo se pe pri Davisu, pomožnem bosu, ter ga prosil, naj nama da kak prostor.

"Hudiča, imela bosta enega najboljših prostorov v rovu, kakorhitro ga bosta nekoliko izdelala," je odvrnil bos na njegovo prošnjo. "Razventega pa tudi nimam odprtega nobenega drugega prostora, razven enega z dva in polovico čevlja premoga."

"No rad bi dobil prostor, kjer bi mogla dva naložiti vsaj dvanaest do štirinajst kar na dan," je rekel moj partner.

"Niti dveh premogarjev ni v rovu, ki bi spravila ven toliko kar," je rekel bos nato. "Časi niso taki kot so bili preje. Mi imamo sedaj skoro tristo premogarjev tukaj, notri in ti ne spravijo ven nič več premoga kot smo ga spravili takrat, ko smo imeli le sto ljudi. Vi ne morete pričakovati takih plač kot ste jih dobivali preje, ko ni bil roj še prenapolnjen."

Malo po lunču je skočila ena naših kar iz tračnic in ko sva jo postavila nazaj na tračnice po deset ali petnajst minut trajajočem delu je iznova skočila iz tira na popolnoma ravni črti. To je bila zadnja bilka. Dala mi je ugodno priliko, da pustim svoje mesto in tudi moj tovariš je rekel, da je bil to njegov zadnji dan v rovu, razven v slučaju, da bo dobil kak nov, boljši prostor.

Izvedel sem, da bi moral čakati na potek desetdnevnega obvestila, predno bi mogel dobiti svojo plačo, ki je znašala malo več kot dvanaest dolarjev radi kompanijskega časa, ki je bil vračunan. Tom mi je hotel pomagati ter me "odkupiti", čeprav je rekel, da si bo moral sam izposoditi denar, da stori to. Odsla sva torej skupaj v urad in jaz sem podpisal izjavo, s katero sem prenesel svoj zaslužek na njegov račun, da bi dobil svojo plačo na plačilni dan. Povedal mi je, kje stanuje in dogovorila sva se, da se bova sestala tam, ko se bova oprala ter izmenjala obleko.

Moja gospodinja je ravno pomivala posodo, ko sem dospel v malo, škattlj podobno hišico in vsled tega sem moral čakati, da je končala svoje delo, predno sem se mogel sleči v kuhinji. Do časa, ko sem se okopal ter zopet oblekel, je bila ura že štiri in vlak, katerega sem hotel dobiti, je odhajal ob polpetih.

Pohitel sem na mesto, kjer je stanoval Tom ter ga našel sedečega na porču, s pipico v ustih. Zdi se mi, da je sploh ni nikdar vzel iz ust. Njegov brat, od katerega si je hotel izposoditi denar, da me izplača, se ni še vrnil in tako sva sedela na porču in govorila. Pokazal mi je par fotografij deklice, ne še stare devetnajst let, katero pa je imenoval "ta staro". Poročila sta se pred nekako enim letom ter imata enega otroka. Za enkrat stanuje njegova žena v bližini Conemaugha ter čaka nanj, da bo poklican nazaj na železnico.

Ker ni bilo brata mojega partnerja od nikoder in ker sem mislil, da Tom gotovo zasluži interese za svoje čakanje do plačilnega dne za denar, katerega mi je hotel dati sva se dogovorila, da mi plača osem dolarjev in nekaj drobiža, ki ga je imel v svojem žepu. Dal sem mu tudi kramp in lopato.

Mrs. Brown me je obrala za osem dolarjev za hrano in stanovanje in nato sem odšel na kolodvor, kamor sem dospel pravočasno.

Nedelja, dne 21. avgusta.

Danes zjutraj sem se napotil v Heilwood ter vzel ob osmih vlak v Cresson. Vlak na Cresson stranski progi je odšel ob devetih in petnajst minut in ko je sopihal proti severu skozi Cambria okraj do Cherry Tree, je obrnil proti zapadu v Indiana okraj, ter dospel nekako opoldne na konec črte v Heilwood.

Na temelju tega, kar sem čul o Heilwoodu, sem pričakoval, da je to precej obsežno mesto, vsaj toliko veliko kot Spangler ali Nanty-Glo, a ko smo dospeli tjakaj, nisem videl nič drugega kot majhno postajo ter cesto, plazečo se nad neki grič. To je bil Heilwood, mesto, o katerem sem toliko pričakoval. Ko sem šel naprej po prašni cesti, s kovčegom v eni roki ter dežnikom ter posodo za lunč v drugi, so zrl domačini name kot da hočejo reči: "Uboga para, ali ne veš, da ni tukaj nobenega dela?" Jaz ne vlečem rad s seboj pele in dežnika, a se ne morem ločiti niti od prve, niti od drugega, razventega mi služi pela kot dodaten kovčeg.

(Nadaljevanje v sredo.)

STRAHOTE VOJNE

DOLI Z OROŽJEM

Slavno pisateljsko delo.

Cena 50 centov.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street — New York

Stric Kopaševič in drugi.

I.

Moj stric Polde Kopaševič je vedno enak, odkar ga poznam: majhen, šibak človek z dolgo, posivelo brado, z veliko majoličasto ruto v desnem žepu, v desnici z grčavo palico, ki si jo je urezal z meji in s tobačnico v levici. Tak je, odkar ga poznam.

V Metliki ima gostilnico, ki ji je dostikrat sam najboljši gost. Po obedu sede v kot za mizo ter čaka, da senabero vsakdanji gosti: nekaj uradnikov sodišča in davkarje, ki prihajajo dannadan tjakaj pit črno kavo in belo vino. Kadar sem doma na počitnicah, sem tudi jaz malone vsak dan med to čestito gospodo.

Najprej razpravljamo o dnevnih novicah. Mnogo jih ni, zakaj Metlika je daleč ločena od sveta, in redkokdaj se pripeti kaj posebnega. Kadar pride v Metliko kak trgovski potovalec, je to že logodek.

Kadar dodobra premostimo in vsestransko obdelamo domače novosti, potem se poprimemo politike. To je vendar ob sebi umljivo! Zrel politiki smo vsi, in jasen pogled imamo v vse, kar razburja duhove po širokem svetu. Ako nimamo dovoljnih informacij o tem ali onem, sežemo po "Dolenjskih Novicah" in po "Welt-Blattu", ki ležita gostom na razpogo razgrnjena na mizi v gostilnici strica Kopaševiča.

In vi ne veste, kako sladko je človeku, kadar kadil cigareto, pi je črno kavo in bere sloveče časopise! Pozabi na vse bridkosti in ežave žalostnega našega zemeljskega potovanja, in njegov duh zapade nekakšni sladki sanjavoosti.

Jaz to dobro vem, jaz sem to že večkrat poizkusil!

Pa stric Kopaševič me ima jako rad. Sam ne vem, zakaj. Nikar mu nisem bil usiljiv. Morebiti ni je kdo povedal, da gojim do njega iskreno spoštovanje, zakaj mi vrača dobrodejno naklonjenost.

In kdo ne bi spoštoval strica Kopaševiča!

Saj ni samo gostilničar in poestnik, on je celo podžupan metliškega mesta, načelnik gospodarskega odbora, član ravnateljstva pošilnice in v mladih letih je bil poizvovalen muzikant metliške mestne godbe.

Tisti, ki nemara ne govore resnice, pravijo, da sta bila muzikant in klarinet enake velikosti. Pa to je postranska reč. Glavno je, da me ima rad moj stric Kopaševič.

Kadar dospem na počitnice in pridem prvokrat po obedu k njemu, postavi na mizo liter vina in ne povabi, naj prisedem.

"No, fant, pij!"

In trčiva in pijeva...

"Pa kako kaj živíš v Idriji?"

"Hvala, stric! Kakor hočejo drugi."

"In kako hočejo?"

"Kakor se jim ravno zdi."

"No, glej! Ti pa govoriš jako modro."

"Saj sem hodil v šolo, stric."

"Res je! V šolo si hodil! Saj časih tudi kaj napišeš."

"Tudi, kadar nimam drugega dela."

"Pesmi zlagas?"

"Kadar mi je dolgčas."

"Mi pa pijemo, kadar nam je dolgčas."

"To je gotovo pametneje, dragi stric."

"He, to je božja volja."

In vdana v voljo božjo zopet trčiva in pijeva...

In gost in siv dim se začne plaziti po gostilniški sobi. Gospodje pušijo pipe in smodke. Kot polprozoren pajčolan nas čimbolj objema dušič dim, in naše duše se razvneajo.

"No, fant, pij!..."

"Hvala, dobri stric! Nisem vajen vinu po obedu."

Ali da se ne zamerim stricu, pijem...

In moj stric prihaja melanholičen: "Star sem že star, in kmalu me položijo v zemljo, ki jo čuva svetli Rok tik moje pristave. In ni več ne bom užival tega božjega daru, te sladke vinske kapljice! Vse mine na svetu. Minila je

moja lepa mladost, in starost je prišla nadme z svojo pezo. A tudi to mine! Moje kosti so stare, in težko me nosijo noge. Samo vino me še nekoliko poživlji, in to bak me vzdam, kadar si ga nasujem v nos. To so božji darovi, fant! In božji dar je bila moja mladost, in božji dar bo moja zadnja ura. In božji dar so vsa brenjena, ki jih potrpežljivo prenašam v korist metliškega mestu."

In stricu Kopaševiču zleze glava na prsi, in oči se mu kopljejo v solzah. To je svet, veličasten trenutek!

Oči, vlažne in trudne, mu gledajo v mladost, ki stoji za njim v vsem cvetočem blešku, lepa kot mlada nevesta, ki je prišla sladiti življenje....

Ali je nalezljiva taka otožnost? Kozarec sem stisnil v pest, in zagledalo se me je oči v roj muh, ki so srebale po mizi razlito vino.

Daleč sta vzleteli najini duši... daleč, daleč... v neizmerno, nepopravljivo... duša strica Kopaševiča in moja duša...

Pobiral sem trske ob domači hiši in v gradil sem lesena poslopja. Iz ilovice sem mesil ljudi in jim zidal prijetna domača ognjišča. Obe moji sestri sta stali pri meni, mladih in cvetočih lie kot dva angela. Mlajša, živahnješa je brbljala prve besede, starejša resnejša, resnejša je gledala podobice v knjigi, ki ji jo je prinesel sveti Miklavž. Nad nami pa je čulo materino oko, iskře se v globoki ljubezni. V pisarnici je sedel za mizo med visokimi kupi aktov naš oče in si je težko služil denar. Ali kakor je bil zakopan njegov duh v moreče delo, vendar so mu splavale vsak trenutek misli v domačo hišo, kjer so objemale svoje ljubljence v skrbi in ljubezni....

In stric Kopaševič vzkligne: — "Umr! bom, umr! bom! In takrat mi bo spet dobro!..."

V meni je nekaj vstalo, nekaj mehkega solznega... Sedanjost je stala pred menoj, trudna in neprijazna — v vsi svoji realnosti. Tam na drugem koncu sobe je sedel moj oče. Pogledalo so ga moje oči in videle so na njegovem resnem licu globoke gube, ki mu jih je začrtala vanje neprestana skrb. In še dalje so šli moji pogledi in ustavili so se pred domačo hišo, kjer je sedela moja mati s pletenjem v rokah in z naodniki na sladkih, dobrih očeh, kjer je sedela moja sestra in vezla. Ah, te dobre ljudi imam zopet ob sebi, in jaz sem zopet med njimi! Vrnil sem se med nje drugačen, nego sem šel z doma. Ali naj vam povem, kak? Pustite me, težko mi je o tem govoriti!

In izpil sem kozarec vina....

"Ali veste, stric, da mečejo umazane roke na poštene ljudi blato in kamenje?"

"Dobro si povedal, fant! Zato rej pij!"

V tem pa je vstopil v sobo nov gost, naš znanec in prijatelj, notar Stajer. Bil je mož obilen v svojem telesu in dober v svojem srcu. Veselo me je pozdravil in prisedel k mizi.

Stric Kopaševič je postavil na mizo nov liter vina. Natočil je kozarec, ki so zapeli in bili hipoma prazni. Gostje so se začeli razhajati, in končno smo ostali le mi trije. Odprl sem okno, in kmalu je zavel v zakajeno sobo svež zrak. Bilo mi je, kakor bi mi kdo položil hladno dlan na vroče čelo.

In stric Kopaševič pravi: "To-le izpijmo, potem pa pojdimo v Brinje!"

"V Brinje!"

"V Brinje!"

In izpli smo in šli.

Brinje pa ni nič drugega nego pristava strica Kopaševiča, kjer je imel vinsko zalogo. Ob meji je raslo brinje, in po steni se je razpletala vinska trta. V senci njegove širokega listja je stala miza in klop, in tamkaj smo posedli ter pili stričevo vino. Njega moč nam je čimbolj silila v glave.

Stricu je zaplula oči čudna megla. Zvil se je kot v klopčič in prav pošteno zadremal pred polnim kozarcem.

— Meni je bilo temno in vroče. Prihajal je večer, tih in miren. Lahna sapica je šumela po trti, in svez-

de so zagorele visoko nad nami na jasnem nebu.

Notar je mnogo pil. Pomagal sem mu, kolikor sem mogel. Prevzet od vinskih duhov je vstal in dejal z odkritosrčnim glasom: — "Pobrativa se!"

In ko sva bila gotova v bratovščino, je sedel notar na klop in kmalu zadremal....

Čutil sem, da me boli glava. Šel sem zato na griček ob kleti. Hladeče mi je božala vročo glavo večerna sapa.

In tamkaj za mejo sem zagledal cerkev svetega Roka in ob nji pokopališče z belimi spomeniki. Kot duhovi so se mi zdeli v blede mesečini. Gledal sem dolgo tjakaj, in oči so iskale oni grob, kjer spe moji predniki in moja sestra Leopoldina. In ko so našle oni grob so se vsesale vanj....

Tako sem gledal dolgo in nepremično.... Oči so si želele zagledati kaj lepega.

In nekaj belega je vstalo iz črne zemlje.... Dolga, vitka postava s sladkim pokojem na blestem licu. Iztežala je roke proti meni, kakor da bi me vabila, naj pridem k nji.

In ni me bilo strah, saj je bila to moja sestra!

Notar pa se je takrat zdrnil in s tresočim, zaspanim glasom je zapel: "Bratje, bodimo veseli!..."

II.

V Brinju ni več čuti navdušenih pesmi; vekomaj je utihnil njihov glas: potopil se je razgubil, izplaval v tožehih vzdihih svetega Roka zvonov.

Vsakdanja družba v gostilnici strica Kopaševiča se je skrčila. — Notar Stajer je začel bolehati, pa ga je prej pobralo, nego smo si mislili. Govorili so v Metliki, da bi bil pripraven za to in ono odlično mesto — celo župan bi bil lahko — a notar si je izvolil boljši del: zaspal je in umrl.

Takrat se mbil z doma. Žal mi je bilo, da nisem mogel stopiti za njim, ko so mu pripravili ljubo domačo zemljo v poslednje bivašče. A oživele so pred menoj vse one lepe ure, ki smo jih preveseljačili, razvneti v srečih, besedah in pesmih.

Ko sem prišel zopet prvokrat po njegovi smrti domov, sem ga šel obiskat. Lepo so mu napravili grob: železno ograjo okrog, ob zgornji trd kamen, kamen trd, kakor je resnica trda. Kaj hočejo rože na gomili, kaj hočejo zlate črke na kamenu: Bratje, nič več ne bomo veseli! Za menoj prideta stric Kopaševič — njemu je odločen prostor na moji levi strani, kraj srea — in oče tvoj pride za menoj — njemu pa posteljete od mene posevno tamkaj ob zidu, kamor lahko neovirano gledajo tvoje oči z griča na očetovi pristavi onkraj ceste!

Tako je govoril notar iz tihega podzemeljskega hrana.

Ni čulo uho njegovega nemega glasu, umelo ga je srce.

Vsa stara Metlika se sli semkaj. Ljuba domača zemlja sprejema vse vase, jih napravlja sebi enake. Ko je prah in pepel, kar je bilo meso in kri, tedaj je zopet pripravljen prostor za one, ki prihajajo.... Za grobove je v naši ljubi domači zemlji zmeraj dovolj prostora. Posvečena je od trpljenja umirajočih, blagoslovljena je od pepela umrlih!

Ni bilo razgovora, da bi se pri stricu Kopaševiču ne spominjali notarija. Njegovo mesto za mizo je ostalo prazno. Nikogar ni bilo, da bi sedel nanje. Vsakdo ima svojo ceno, in ni ga, ki bi ga nadomestil!

Poznal sem starega Robasa, orjaškega človeka. Preden je odšel v Ameriko, je imel toliko telesne moči, da je z lahkoto nesel sod petroleja. Ko se je vrnil domov, je bil upognjen v hrbtu; zdelo se je, da se je orjak izpremenil v pritlikavca. Tuja zemlja je izžepala njegove moči. Nič ni pomagalo, da je užival celo sirovo, prav drobno sesekljano meso, posipano s soljo in poprom: stenj je brlel s sajastim plamenom v prazni svetilnici — Robasa je tušina izpla moči. Čakal je, da ugasne. In ugasnil je. Pa bi ne ugasnil drobi stric Kopaševič!

Preko Gorjancev so priplavali tokovi novih mlag, mladega živ-

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

KAŠELJ

je vendar neprijeten znak in se ga ne sme zanemarjati. Uživajte

SEVERA'S COUGH BALSAM

kateri olajša kašelj te odvrača mnogo trpljenja. Je ravno tak dober za odrasle kakor za otroke.

Cena 25 in 50 centov.

Vprašajte po lekarnah.

SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS

zoper prehlad, gripo in za odpomoč pri glavoboli vsake prehlada

Cena 30 centov.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Ijenja, drugačnih nazorov. Kakor so Gorjanci daleč in visoki — prekoračila jih je nova doba z velikimi koraki, ki ne poznajo ni daljave ni visočine. Stric Kopaševič se je ves stisnil in posušil, začutil se je tujea v domačiji — en pogled je zadostal, da je pregledal vso dobo do svoje mladosti — pa je bil starček! Kako naglo je minilo, da je čutil vsak trenutek bolj kako se bliža cerkvi svetega Roka!

"Kaj bi še delal tu, ko pa je vse drugače! saj Metlika je bila kakor ena familija. Kaj bi rekel par mladih vol je vlekel voz po enisti gladki cesti! Danes hodi ta to pot — oni ono — skupne ceste ni več nikjer! — Kaj me še greje? Niti vino ne! Prej je bilo tako, da se je kupica prišla mize. Danes? Dete v zibelki ga lahko pije! Ti si tudi tak, fant! Mi, ko smo bili mladi, smo vriskali do visokega neba — danes rijete po bukvah, umetne pesmi pojete. Ubili ste nam domačo fantovsko pesem, ob kredit ste spravili pošteno belokranjsko zdravico:

Navada je na Dolenjskem, na toj zemlji krasni, kde so bruča s prijatelji navadno veseli....

Tako je znal peti stari Šuklje, stari Pečarič, stari Gangl, stari Kopaševič. Stari pevci, stare pesmi, staro vino — to je še nekaj! Vse drugo — nič!"

Ohrpel je stricu glas; brada se mu je kot slap spustila po prsih, solze so mu privrele iz žalostnih oči. Brez besede mi je ponudil kupico, češ, trči z mano!

(Dalje prihodnjič)

VABILO

na

PLESNO VESELICO

katero priredi društvo sv. Jožefa št. 53 JSKJ na 36 Danube Street v Little Falls, N. Y. Veselica se vrši na predvečer Zlatvalnega dne, to je v sredo 29. novembra. Vabimo vse Slovence in Slovenke, prijatelje poštene zabave, da nas posetite na imenovani večer. Začetek ob 7. uri. K obilni udeležbi se priporoča. Odbor.

DELO ZA GOZDARJE

za delati drva in logse; \$2.25 od klaftrre; fina hrana in fine kampe. Obrnite se na: Ludvik James, Box 87, Arroyo, Pa.

Neškodljivo sredstvo za odpravo masti.

Veliko ljudi se bolj navadnih sredstev za odpravo teže. To je izvanreden način izvanreden, ker je čisto neškodljiv — ni postenja, nič vezanja. Marmola Predpisne Tablete (Marmola Prescription Tablets) so napravljene v polnem soglasju s slavnim Marmola Predpisom. Hujšate stalno in lahko brez slabih učinkov. Dobite jih od svojega lekarnarja za en dolar zavroček ali pošljite svoto naravnost na Marmola Company, 4612 Woodward Ave., Detroit, Mich.

Velika Blaznikova

Pratika

(s tremi mlatiči.)

Cena s poštnino ... 20c

25 pratik \$3.75

50 pratik 6.50

100 pratik 12.00

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt Street New York

KAPITAN BLOOD

NJEKOVA ODISEJA.

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

59

(Nadaljevanje.)

Lord Julian je naravnost zazijal. Če je delala Španska tako zgrago radi roparstev kapitana Blooda, kaj bo lahko sedaj odgovorila Anglija?

— Ali mi hočete povedati zakaj ste se obnašali kot proklet pirat? — je vprašal. Nato pa je dostavil:

— Upam, da spoznavate posledice tega vašega dejanja. Dali boste račun za kri, ki ste jo po nedolžnem prelili in za nasilje, katero ste izvedli nad damo in menoj.

— Jaz nisem izvršil nobenega nasilja, — je rekel admiral smehljaje, kot se pač smehlja človek, ki ima v svojih rokah najboljše karte. — Ravno nasprotno: rešil sem življenja vaju dveh...

— Rešil najina življenja? — Lord Julian ni vedel pravega odgovora na to nesramnost. — In kaj glede življenj, ki ste jih uničili brez vsakega vzroka? Moj Bog, drago boste poplačali to, človek.

Don Miguel se je smehljaj se naprej.

— Mogoče. Vse na svetu je mogoče. Medtem pa vaju bosta stala vaša dva življenja precej drago. Polkovnik Bishop je bogat človek in tudi vaše lordstvo ne more biti ravno revno. Dopolnil bom odkupnino za vaju dva.

— Potem niste res nič drugega kot proklet pirat, kot sem že rekel, — je grmel njegovo lordstvo. — In vi ste tako nesramen, da se nazivate admiralom njegovega katoliškega veličanstva? Videli bomo, kaj bo reklo o tem vaše katoliško veličanstvo.

— Admiral je prenehal smehljati se. Dal je duška jezi, ki se je zagrizla v njegove možgane.

— Vi tega ne razumete, — je rekel. — Z vami, angleškimi krivoverskimi psi postopam na tak način, kot ste vi, angleški krivoverski psi postopali s Španci na visokem morju, — vi roparji in tatovi, ki ste prišli naravnost iz pekla. Jaz sem toliko pošten, da delam to v svojem lastnem imenu, — a vi zavratne beštije, pošiljate svoje kapitane Blooda, svoje Hagthorpe in svoje Morgane nad nas ter pravite na to, da niste odgovorni za to, kar počno. Kot Pilat si umijete svoje roke. — Zasmejal se je divje. — Naj igra enkrat tudi Španska ulogo Pilata. Naj odkloni vso odgovornost glede mene, ko bo prišel vaš poslanik v Escorialu pred najvišji svet ter zahteval zadoščenje za to piratsko dejanje Don Miguela de Espinosa.

— Kapitan Blood in ostali niso angleški admirali, — je vzkliknil lord Julian.

— Niso? Kako naj vem jaz? Kako naj ve Španska. Sami lažnjivi ste, vi angleški krivoverci.

— Gospod! — Glas lorda Juliana je bil oster in njegove oči so blestele. Instinktivno je posegel z roko po mestu, kjer je običajno visel njegov meč. Nato pa je skomignil z rameni ter rekel zaničljivo:

— Seveda, to se ujema z vsem, kar sem čul o španski časti in z vsem kar sem videl tukaj. Vi žalite človeka, ki je razorožen ter vaš jetnik.

— Lice admirala se je pordečilo. Dvignil je roko, pripravljen na udarec. Vendar pa se je zadržal, se hitro okrenil ter odšel brez odgovora.

Devetnajsto poglavje.

SREČANJE.

Ko so se zaprla vrata za odhajajočim admiralom, se je obrnil lord Julian proti Arabelli ter se dejanski nasmehnil. Čutil se je zmagalcem v tem boju ter užival vsled tega skozi otročje zadovoljstvo, — kajti otročje je bilo v vsakem pogledu. — Mislim, da sem imel zadnjo besedo, — je rekel.

Miss Bishop, ki je sedela na mizi kabine, je zrla nanj nepremično, ne da bi vrnila smehljaj.

— Ali je toliko vredno imeti zadnjo besedo? Jaz mislim na one uboge ljudi na Royal Mary. Res, številni med njimi so imeli zadnjo besedo. In v kako hasen? Lepa ladja potopljena, dvajset življenj izgubljenih, trikrat tako veliko tevilu in nevarnosti za življenje in vse to — zakaj?

— Preveč se vznemirjate, gospodična.

— Preveč vznemirjam, — je vzkliknila ter se na kratko nasmehnila. Zagotavljam vam, da sem popolnoma mirna. Jaz vam stavljam le eno vprašanje, lord Julian: Zakaj ste storili ta špance vse to? Kaj je njegov namen?

— Saj ste ga vendar čula, — je odvrnil lord Julian jezno. — Krvaločnost.

— Krvaločnost? — je vprašala ona. Bila je presenečena. — Ali ta res obstaja? To je blaznost, gorostasno.

— Peklenstvo, — je pridrtil lord. — Delo hudiča.

— Jaz tega ne razumem. Pred tremi leti so vprizorili Španci naval na Bridgetown ter uganjali stvari, ki se mi zde popolnoma nemogoče, stvari, o katerih mislim sedaj, da so izrodek mračnih sanj. Ali niso ljudje nič drugega kot beštije?

— Ljudje? — je vprašal lord Julian. — Recite Španci in soglašal bom z vami. Bil je Anglež, ki je govoril o svojih dednih sovražnikih. Kljub temu pa je bila troha resnice v tem, kar je rekel. — To je način špancev v Novem svetu. Pri moji veri, ljudje kot Blood so skoro upravičeni delati to, kar uganjajo.

Arabella se je stesla ter pričela mrko štrleti predse.

Ko jo je opazoval, je lord Julian zapazil, kako blede in prepadena je postala njeno lice. Dosti vzroka je bilo za to in še za kaj hujšega. Nobena druga ženska, kar jih je poznal; ne bi ohranila toliko samo-kontrole v preiskunjski take vrste. Nobenega sledu strahu pa ni bilo zapaziti na Miss Bishop.

Moral jo je občudovati, hote ali nehot.

Neki španski služabnik je vstopil ter prinesel veliko srebrno posodo s čokolado.

— S komplimentmi admirala, — je rekel ter odšel.

Miss Bishop pa se ni zmenila niti zanj, niti za to, kar je prinesel. Lord Julian je pričel medtem hoditi po bogato opremljeni kabini ter zapazil tudi veliko kitaro, visoko v enem kotu. Prijel jo je, nervozno posegel s prsti po strunah, a jo takoj zopet odložil.

Zopet se je obrnil proti Miss Bishop.

— Prišel sem semkar ven, — je rekel, da odpravim piratstvo. Pri moji veri, sedaj pa sem prišel do prepričanja, da imajo Francozi prav, ko žele, da naj se piratstvo vrši še naprej, da se na tak način kaznuje te španske lopove.

(Dalje prihodnjia.)

Jugoslavija irredenta.

Imenovanje učiteljev v tolimskem okraju.

Iz Tolmina poročajo: V zadnji seji okrajnega šolskega sveta se je sklenilo predlagati za definitivno imenovanje sledečih učiteljev in učiteljic: Bratina Milena v Podbrdu, Bogataj Stanislav v Planini, Korož Peter v Poljubinu, Stegnik Alojzij v Čezsoči, Tilly Ana v Sedlu, Tilly Marija v Breginju, Uršič Milena v Čezsoči, Paulin don Alojzij, katehet v Tolminu. Radi ponanjkana učiteljskih moči se je premestilo nekoliko učiteljev. — Okrajni šolski svet je dovolil sedajati novo šolsko poslopje v Seveljskem Vrhu.

Otvoritev nove šole v Bovcu.

V navzočnosti bovskega občinstva in vseh oblastnih se je svetovano blagoslovila nova ljudska šola. Je to krasno trinadstropno poslopje. Ob tej priliki so govorili: civilni komisar, bovski dekan, šolski voditelj Uršič in župan Durjanc. — Obenem se je praznovalo dvorije plošče, ki se nahaja na šolskem hodniku, z napisom: "Iz vojnih razvalin, napojenih v italijansko krvjo, je vstala ta šola večja in lepša v l. Danteja 1921."

Darilo italijanske banke.

"Banca d'Italia" je darovala obilni otvoritve svoje filijale v Tolmini 1500 lir za škodnikov konvikt in 500 lir za "Asilo infantile" (Otroški vrtec).

Nov list.

Tržaška "Edinost" piše: Kot bomo iz zanesljivega vira, izide b novem letu nov ženski list, ki se bo imenoval "Slovenka". Že dolgo časa se je pečala skupina ljudi z mislijo, da je potreben resno urejan ženski list, ki se bo z vso vnebo posvetil važnim ženskim vprašanjem današnjega časa in obenem skrbel tudi za primerno zabavo. Ta misel se je približala svojem uresničenju, zagotovljena je krasna povest priznanega slovenskega pisatelja in poljudni članki izpod peresa izberne poznavateljice ženskega vprašanja. Vse drugo bo naznanjeno še pravočasno.

Slab plen.

Anton Boštjančič, 38 let star, doma iz St. Petra, je imel nenavadno čast, da so ga ponoči obiskali tatovi. Prebrskali so mu vse, a niso našli nič posebnega razen cigarete in torbice. Ker je padel ravno dež, so si izposodili dežnik, ki ga pa do danes še niso vrnili.

Krompir je izginil.

Kmet Jožef Pičulin iz Grgarja je naznanil orožnikom, da so mu voljaki, ki popravljajo lovska po kopalnici, pokradli z njive deset kvintalov krompirja in 150 kg fižola poleg drugih pridelkov. Videli jih je pogosto na svojem polju. Izkazalo se je sicer, da je množina naznanjenega krompirja malo previsoka, tudi niso mogli spoznati nobenega v Grgarju nastanjenega vojaka za one, ki so jih videli na njivi. — Kmet ne bo najbrže dobil nič povrnjenega. To ni edini slučaj, da se ljudje pritožujejo radi požadnih poljskih tatvin. Povrnjeno dobi škodo le malokdaj.

Ker je deževalo, je vzel dežnik.

Leopold Nemeš, star 23 let, je bil odstopen za nekaj časa od doma, medtem pa se je priključil neznanec v njegovo stanovanje ter mu ukradel dežnik v vrednosti 30 lir. Šel je zadevo naznaniti orožnikom, ko pa se je vračal od njih, je srečal tujca, ki je šel z njegovim dežnikom v roki po cesti. Ta je povedal v njegovo stanovanje ter mu ukradel dežnik v vrednosti 30 lir. Šel je zadevo naznaniti orožnikom, ko pa se je vračal od njih, je srečal tujca, ki je šel z njegovim dežnikom v roki po cesti. Ta je povedal v njegovo stanovanje ter mu ukradel dežnik v vrednosti 30 lir. Šel je zadevo naznaniti orožnikom, ko pa se je vračal od njih, je srečal tujca, ki je šel z njegovim dežnikom v roki po cesti. Ta je povedal v njegovo stanovanje ter mu ukradel dežnik v vrednosti 30 lir.

Fasisti so ga pretepli.

Anton Hledč iz Solkana je bil stopil v enega izmed gorških barov. Tam so ga dobili fasisti, ki so ga tako natepli, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Sami so si postregli.

Franc Milost, poštar v Grgarju, je že brezskrbno spal spanje pravilnega, ko so v njegovi gostilni neznan gostje brez njegove vednosti lepo jedli in pili. Z vetrniki so bili odprli hišo, vlonili v blagajno, a niso našli več nego 30 lir denarja. To jih je očividno jezilo. Najžejni in lačni niso hoteli iti od hiše. Odrezali so kilogram sira, pol

Royal Mail

Vnaprej plačane vožnje.

Uredite sedaj, da boste došli svoje sorodnike v Združeno državo pošto ROYAL MAIL.

Posebna postrežba za jugoslovanske potnike; izborna hrana in čiste kabine za vsakega.

VELIKI PROSTORI, HITRI PARNIKI VEČKRATNA ODPLUTJA.

ORDUNA ORCA OHIO

Vpisnina za potovanje iz vseh evropskih dežel.

Pišite po knjižico. Vračajte za nadaljne podrobnosti pri

ROYAL MAIL

STEAM PACKET COMPANY

SANDERSON & SONS, Inc., Agents

117 W. Washington St., Chicago

26 Broadway New York

all pri kateremkoli potniškem agentu

Rad bi izvedel, kje se nahajata moja bratranca JANEZ in ANTON KERŠAN, doma iz vasi Žaje na Gorenjskem. Prosim rojake, ako kateri ve za njun naslov, da mi ga blagovoli naznani, ali če sama čitata ta oglas, naj se mi javita. — Luka Udovič, 929 W. Indiana Ave., Elkhart, Ind. (28-29-11)

Kje je moja teta rojena FRANC v Kranjski gori, Cobravei na Gorenjskem? Zadnjikrat je bila v Evropi leta 1886. Prosim rojake, če kdo kaj ve o njej, da mi poroča. — Franc Franc, uradni državne železnice v pokojju, Laze štev. 22, pošta Borovnica, Slovenija, Jugoslavija, Evropa. (27-28-11)

Vasi sorodniki, prijatelji in znanci v starem kraju

kupijo vožnji listek za pot v Ameriko najugodnejše z ameriškimi dolarji. Proti predložitvi potrjevalnega lista za v Ameriko mi lahko izplačamo ameriški denar pri Jadranski banki v Ljubljani in v Zagrebu, toda znesek za posameznega odraslega potnika ne sme presegati 3000 franc. frankov, to je protivrednost od približno \$200.

V Italiji in zasedenem ozemlju pa lahko izplačamo brez izjeme vsakemu poljubne zneske v ameriškimi dolarjih.

Pristojbina za izplačila do \$10 po \$0,4, za izplačila od \$10.— do \$50.— po \$1.—, za izplačila, ki presegajo znesek \$50.— po 2 centa od vsakega dolarja ali po \$2.— od sto.

Frank Sakser Stat Bank, 32 Cortlandt St., New York, N. Y.

sorodnike ali znance iz stare domovine,

pišite nam prej za pojasnila, ker število priseljencev je omejeno.

FRANK SAKSER STATE BANK, 32 Cortlandt St., New York, N. Y.

Božič se približuje.

Še je čas, da Vaši v domovini dobijo

denarno darilo

koje ste jim namenili poslati, da se Vas na Sveti dan hvaležnih src spominjajo.

Pošiljate se kopicijo in tudi pošte so preobložene z delom, zato Vam priporočamo, da nam Vaše naročilo čimprej pošljete. Kajti, kdor prej pride, ta prej me-lje.

Z našimi cenami in postrežbo boste gotovo zadovoljni.

FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York

Glavni zastopstvo: JADRANSKE BANKE

ODDA SE

pohištvo petih sob in stanovanje, ki stane \$30.00 na mesec. Vprašajte pri: John Meyer, 65 Wyckoff Ave., Brooklyn, N. Y. (28-29-11)

Kretanje parnikov - Shipping News

2 decembra: La Savole, Havre; Noordam, Boulogne.

4. decembra: Aquitania, Cherbourg.

6. decembra: President Wilson, Trst.

8. decembra: Tuscany, Dubrovnik in Trst.

10. decembra: Homerio, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; America, Genoa.

12. decembra: Bismarck, Havre.

14. decembra: Berengaria, Cherbourg.

16. decembra: Paris, Havre.

16 decembra: Majestic, Cherbourg.

18 decembra: Mauretania, Cherbourg.

20 decembra: Seydlitz, Bremen.

21 decembra: Antonia, Cherbourg in Hamburg.

23 decembra: Ryndam, Boulogne.

28 decembra: Colombo, Genoa.

30 decembra: La Savole, Havre; Olympia, Cherbourg.

2. januarja: Berengaria, Cherbourg.

11. januarja: Argentina, Trst.

POZOR. PEVOVODJI!

Slovensko pevsko društvo Zvon v Forest City, Pa., išče pevovodjo.

Kateraga veseli, naj se oglasi za vsa pojasnila na tajnika: A. Kužnik, Box 500, Forest City, Pa. (25-28-11)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom "Glasa Naroda" v državi Ohio naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ANTON SIMČIČ,

kateri je pooblaščen nabirati naročnino za naš list, zatoraj prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co.

NAROČILO.

Naročnikom Glasa Naroda v državi Illinois naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. JOHN FABIAN,

kateri je pooblaščen nabirati naročnino za naš list, zatoraj prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co.

Ako želite dobiti

Rojaki, izrežite ta oglas!

NAROČILO.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street, New York

Priloženo dobite 50 centov, za katere mi pošljite slavni roman Berte pl. Suttnerjeve "STRAHOTE VOJNE", (Doli z orožjem).

Ime

Naslov

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK

SPECIALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 23 let in imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vam moram popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas zdravim in vrnem moč in zdravje. Fiketi 23 let sem pridobil posebno skušnje pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morate popolnoma zanesati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej. Jaz zdravim zastrupljeno kri, maščuje in lise po telesu, bolezni v grlu, izsadanje las, bolečine v hrbtu, stare rane; odelost, živčne in bolezn v mehulicah, letlah, želodcu, rmanico revmatizem, katar; zlate žile, naduha itd. Uradne ure: V ponedeljek: sredo in petek od 8. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 5. večer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

Pišite po brezplačne čitke na

IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

ZA VAŠ DOLAR =

ste pošteno in hitro postreženi kadar rabite uro, zlatino, srebrnino, prstan, Diamond, dalje ako želite pravi glasni Columbo gramofon, slovenske plošče, in če društvo potrebuje pravo svilnate zastavo, regallo, kape itd.; če se obrnete do znanega svetlečnega trgovca Slovenca, kateri razpolaga blago po celi Ameriki nad 16 let pa 12 nikdar čitlivo kako napraviti. Poskusite me, nikar pa se boste prepirali.

Pišite po brezplačne čitke na

IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

Praktični Računar

Priročna žepna knjižica, ki ima vse kar je v kupčiji potrebno, že natančno izračunjeno, kakor tudi za izračunjenje obresti.

Knjižica je trdo vezana, stane 75c

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt Street : New York